

PAPIEREN TIJGERS

SPECIALE EDITIE

**‘Uitproberen
is fijner dan
helemaal
nadenken hoe
ik het ’t beste
kan doen.’**

Magazine over hoogbegaafde kinderen en jongeren die op papier tot bijzondere prestaties in staat zijn, maar in werkelijkheid worden bedreigd door ons vaak niet-passende onderwijs.

‘Dat je met iemand kunt praten die ook zo denkt, is echt een verademing.’

Xiu, bachelorstudent

‘Ook als je hoogbegaafd bent, kun je moeite hebben met de basis.’

Nayra, groep 8

‘Het enige wat ik nodig had, was dat ze naar me zouden kijken.’

Juan, uitgevallen

‘Wij zijn nu lang onderweg naar school.’

Jonathan, groep 5

‘Met creatieve vakken mag ik wel mijn eigen ding doen.’

Jake, voorsprongklas VO

Inhoudsopgave

Verhalen van hoogbegaafde kinderen en jongeren, in beeld en schrift, om hen een stem en gezicht te geven over hun leven, ontwikkeling en uitdagingen.

Noor	4
Xiu	6
Robin	8
Sam	10
Noel	12
Remi	14
Macha	16
Guus	18
Vera	20
Felix	22
Hawwa	24
Jake	26
Indy	28
Jet	30
Aiden	32
Annebel	36
Tijmen	38
Josja	40
Juan	42
Nayra	44
Jitse	46
Bram	48
Jonathan	50
Matthias	52
Gloria	54
Liam	56
Kick	58
Finn	60
Wende	62
Anna	64

In het midden van het magazine en achterin het magazine staat achtergrondinformatie, informatie over de makers en het ontstaan van dit magazine, tips voor meer informatie en plekken om te ontdekken.

Voorwoord

Voor je ligt het fotomagazine Papieren Tijgers gevuld met 30 portretten en verhalen van hoogbegaafde kinderen en jongeren. Deze kinderen zijn enorm dapper dat zij zichzelf op deze manier blootgeven. Er bestaan veel vooroordelen over hoogbegaafdheid, zoals: ‘lekker makkelijk leren’, ‘die komen er wel’, ‘voor hen zijn er altijd leuke extra dingen’, of ‘slim, maar sociaal onhandig’. Deze vooroordelen willen zij met hun verhalen doorbreken.

Hoogbegaafde kinderen hebben een prachtig talent: ze zijn in potentie, op papier, tijgers. Als zij hun potentie en talenten weten te benutten, zijn ze tot bijzondere prestaties in staat. Ze zijn krachtig, uniek, zeldzaam, maar worden in hun ontwikkelingen en kansen, zonder passend onderwijs, bedreigd. In het dagelijks leven komen hoogbegaafden veel vooroordelen tegen die hun ontwikkeling in de weg staan. In het onderwijs krijgen kinderen daardoor vaak niet de kansen en ondersteuning die ze nodig hebben. Deze vooroordelen zijn de papieren tijgers in figuurlijke zin.

Op papier hebben hoogbegaafden dus een groot ontwikkelpotentieel. Zij hebben grote talenten die met goed onderwijs en een rijke omgeving tot ontwikkeling kunnen komen. Hier is passend onderwijs voor nodig. Maar dit staat in Nederland door meerdere oorzaken onder druk. Er is veel wetenschappelijke kennis beschikbaar over wat hoogbegaafde kinderen nodig hebben, maar de praktijk blijkt weerbarstig.

Met deze portretten geven we een inkijk in die weerbarstige praktijk en willen we tegelijk vooroordelen wegnemen. Ook laten we zien hoe divers hoogbegaafdheid is en hoe hoogbegaafdheid eruit kán zien.

Hoogbegaafden zijn enorm divers in talenten, creativiteit, interesses, ontwikkeling en persoonskenmerken. Het is mede om deze reden niet verwonderlijk dat er geen éénduidige wetenschappelijke definitie van hoogbegaafdheid is.

Een aantal gemene delers van bestaande definities zijn: snelle denkers, creativiteit en sterke gevoelens (rechtvaardigheid, kritisch).

Het Delphi-model¹ heeft een aantal van deze diepere lagen geïntegreerd in een model en definitie: ‘Een hoogbegaafde is een snelle en slimme denker, die complexe zaken aankan. Autonomo, nieuwsgierig en gedreven van aard. Een sensitief en emotioneel mens, intens levend. Hij of zij schept plezier in creëren.’ En dan hebben we het nog niet gehad over een asynchrone ontwikkeling: hoogbegaafde kinderen volgen niet altijd de ‘standaard’ lijn van ontwikkeling. Het komt veelal voor dat er meerdere ontwikkelleeftijden in een kind zitten. Bijvoorbeeld: logisch redeneren als een 15-jarige, fijn motorisch als een 8-jarige, sociaal als een 11-jarige en qua lichaam net de pubertijd in hollen.

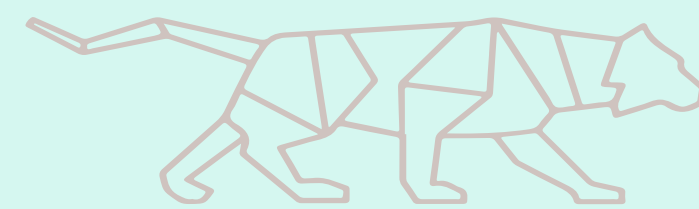
Uiteraard is ook elk kind hierin weer verschillend.

Dit was een zeer beknopte uitleg over de diversiteit. Want ook cultuur en sociale omgeving spelen een rol.

Op pagina 67 verwijzen we naar nog meer informatie. Wij hopen dat je met Papieren Tijgers een bredere blik krijgt op hoogbegaafdheid en met de ervaringen, tips en adviezen de ontwikkel- en onderwijspraktijk kunt verrijken.

Marijke, Iris & Marije

¹ Hoogbegaafd, dat zie je zo!
Kooijman – van Thiel, M.B.G.M. (red.), (2008).

Noor

14 jaar, uitgevallen, Sassenheim/Leiden

Je kan toch blijven tot de lichtjes in haar ogen uitgaan?

Ik vind knutselen en dingen maken leuk, tekenen is niet mijn ding. Alles wat ik maak is net weer anders. Ik probeer graag nieuwe dingen uit. Nu ben ik aan het haken en dat is leuk. Ik zit op drumles. Soms speel ik samen met mijn vader. Hij speelt gitaar. En ik luister graag naar muziek.

De eerste keer ben ik van school gewisseld omdat ik in groep 2 al op het hoogste niveau van groep 3 las. Toen wilden ze dat ik dat in groep 3 opnieuw ging doen.

Moeder: De 1B-er vroeg: 'Waarom ga je naar een hb-school, je kan toch gewoon blijven tot de lichtjes in haar ogen uitgaan?' Dat was voor ons geen optie.

Op de hoogbegaafdenschool waren fijne leraren, die snapten mij.

Op de hoogbegaafdenschool waren fijne leraren, die snapten mij. Ik had toen plezier om naar school te gaan. Ik mocht, als ik mijn werk af had, gaan knutselen. Dat mocht ook op mijn laatste school in groep 7 en 8.

In groep 5 ben ik naar mijn derde school gegaan, omdat al mijn vrienden ver weg woonden en ik bijna nooit kon afspreken.

Die laatste school was mijn vaders school, hij is daar directeur. Het voelde vertrouwd en niet zo spannend. Het was makkelijk om nieuwe vrienden te maken. Ik kwam in een fijne groep.

Het was wel grappig bij mijn vader op school. Dan zei ik van 'Hey, meester Maurice!' Mijn klasgenoten deden niet raar en vroegen juist van: 'Kun jij vragen of we volgend jaar deze juf of meester krijgen?'

Rekentijgers vond ik leuk en Leerlab. Dat was op vrijdag in groep 7 en 8, één ochtend in de week, met hoogbegaafde kinderen van verschillende scholen.

Ik was vaak op vrijdagmiddag moe van school. Soms bleef ik op vrijdag thuis, omdat ik gewoon echt op was.

Toen ik 11 was merkten mijn ouders aan mij dat ik lesbisch ben, zelf wist ik het nog niet zeker. Ik ging vroeg de puberteit in. Ik voelde me door alles anders en daar was ik verdrietig over. Toen ik met mijn vader praatte om te kijken waarom ik mij niet fijn voelde, vroeg hij of het kon zijn dat ik misschien op meisjes viel. En toen dacht ik: 'Dat zou best wel kunnen.' Op de basisschool kon ik er open over praten, er zat ook een biseksueel meisje in de klas. En op school nu zijn er best veel gay mensen dus is het ook daar geen issue.

Ik heb geen last van labels. Ik zorg dat het niet mijn hele leven bepaalt, ik ben niet de lesbische, of de hoogbegaafde. Ik ben gewoon Noor.

Met de middelbare school wilde ik graag naar Agora, omdat je daar je eigen dingen kon leren. Ze zeiden van 'alles mag en niks moet', maar het voelde voor mij meer van 'niks mag en er komen steeds meer regels'. Ik kwam niet tot leren en verveelde me de hele dag. Ik deed weinig inhoudelijks en miste uitdaging. Na ongeveer drie maanden in het eerste jaar begon ik al uit te vallen en toen na de voorjaarsvakantie 2023 ben ik helemaal uitgevallen.

Het ging slecht en ik voelde me slecht. Ik moest veel huilen, had veel stress, kon niet goed slapen en niet goed eten. Ik kon heel snel boos worden om dingen.

Ik ben toen veel naar buiten gegaan en ging veel met de hond knuffelen.

Ik heb geen last van labels, ik ben gewoon Noor.

Ik doe opdrachten en dingen het liefst zo groot mogelijk en dan ga ik gewoon beginnen. Op school willen ze dat ik het juist kleiner maak en in stapjes werk en op schrijf.

Op school wilden ze me helpen, maar ze begrepen in het begin niet hoe ik werk en dat het anders is dan hoe andere kinderen het aanpakken. Ik zeg: 'Ik zie wel wat er gebeurt, ik ga niet een heel plan schrijven want het gaat nooit via het plan'.

Ik hou van experimenteren, als alles al gepland is, is al het leuke eraf en zijn er geen verrassingen meer.

Ik werk nu met mijn ambulant begeleider twee keer een uur per week aan wiskunde. In de pauzes kan ik mijn vrienden zien. Ik ben ook van plan om versneld eindexamen te gaan doen.

Verder heb ik ook speciale hoogbegaafden begeleiding, waarmee ik individueel werk en op vrijdagmiddag met andere hoogbegaafde leerlingen in een groepje. Dat helpt me heel erg en ik voel me er veilig.

School is flexibel. Ze denken mee, ik krijg ruimte en ze luisteren naar ons. Dit is ook in gesprekken met de leerplicht-ambtenaar. We doen het met elkaar.

Scholen moeten ons gewoon ons plan laten volgen, zoals wij het willen. En niet dat wij ons moeten aanpassen aan hoe zij denken dat het beter verloopt. Want meestal wordt het dan alleen maar erger.

Xiu

19 jaar, bachelorstudent, Bodegraven

Dat je met iemand kunt praten die ook zo denkt, verademend.

Ik ben Xiu, 19 jaar en studeer psychologie. Ik woon thuis met mijn moeder; mijn zus is het huis uit. Op jonge leeftijd zijn wij uit China geadopteerd.

De basisschool vond ik eigenlijk wel heel leuk. Ik merkte dat ik gewoon geaccepteerd werd; toen had ik redelijk veel vrienden. Ik zat op een gewone basisschool in een vrij witte wijk. Dus ik was wel de enige die buitenlands was. Later kwamen er meer buitenlandse kinderen op de school. Er zaten ook vrij veel slimme kinderen in mijn klas. Bijna iedereen ging naar het VWO, dus dat vond ik wel prettig. Vanaf groep 6 kreeg ik extra rekenoefeningen. Samen met een klasgenootje kreeg ik extra opdrachten. Dat deden we op de gang en ze gaven ons ook het antwoordenboekje erbij, dus wij schreven alle antwoorden over en konden de rest van de tijd lekker kletsen. Maar daar kwamen ze achter en toen mochten we dat niet meer doen.

Op de basisschool konden we ook Franse les krijgen als we dat wilden. Verder is er nooit echt naar mij gekeken op de basisschool.

Ik werd vaak na schooltijd, als ik naar huis fietste of ergens naartoe fietste, uitgescholden door mensen buiten school. Vooral als ik langs middelbare scholen fietste; daar stonden dan groepjes jongeren die mij uitscholden. Daardoor voelde ik me erg onveilig, omdat ik wist dat mensen mij uitscholden voor kutchinees of weet ik wat.

Daar stonden groepjes jongeren die mij uitscholden.

De eerste dag van de middelbare school kwam ik naast een meisje te zitten. Zij was hoogbegaafd en had ook iets van PDDNOS en ADHD dus zij was in dat opzicht anders. Omdat ik niet alleen wilde zitten, zijn we vrienden geworden. Maar uiteindelijk werd zij erg gepest, dus heb ik haar in de steek gelaten. Ik wilde niet dat mensen dachten dat ik raar ben. Daar ben ik niet trots op, want zo ben ik eigenlijk niet. Dat was geen leuk begin van de schooltijd.

Ik zorgde dat ik veel omging met mensen die zelfverzekerd waren, zodat ik bij hun veilig was. Ik had heel erg meeloopgedrag; meedoen als anderen iets nieuws of duurs kochten. Ik wilde graag geaccepteerd worden en niet buiten de boot vallen. In de klas was ik ook erg stil en teruggetrokken. Dat heeft mij wel opgebroken.

Nu probeer ik te achterhalen wie ik ben. Hoe die periode op de middelbare school mij heeft veranderd en hoe ik weer kan terugkomen bij mijzelf. Daarvoor heb ik hulp van psychologen.

In de vierde klas wilde ik niets meer doen met mijn leven. Ik stopte met naar schoolgaan en zat op mijn diepste punt. Ik kwam bij een psycholoog terecht die de kern niet raakte van waar het probleem nu zat. Hoe pijnlijk het is om hoogbegaafd te zijn. Hoogbegaafdheid is ook geen diagnose.

Er werd vooral gekeken naar mijn adoptie. Daar zit misschien wel wat, maar doordat je niet goed over je problemen kunt praten, maakt dat het gecompliceerd.

Ik ben ook naar een hoogbegaafdheidsspecialist gegaan, maar dat ging heel vreemd. Als eerste zei ik tegen die persoon: 'Als u mij niet kunt helpen, maak ik er een einde aan.', omdat hij al de twaalfde psycholoog was die ik had gezien. Daar reageerde hij niet op, hij zag mij ook niet. Toen was ik teleurgesteld in de hulp voor hoogbegaafden.

In de vierde klas wilde ik niets meer doen met mijn leven.

Gelukkig had ik één docent die zelf hoogbegaafd is. Hij hielp met plannings maken en leerlingen die onderpresteerden. Hij was de enige die ik elke week sprak en ik leefde toen echt van gesprek naar gesprek toe. Hij was de enige die mij zag zoals ik ben en nam me serieus. Dat had ik nodig. Hij wilde weten waar ik last van had en dan gingen we het per probleem bekijken. Het leerde me hoe ik met hoogbegaafdheid kan leven. Dat doet meer voor je dan een stempel krijgen.

Studeren gaat goed al vind ik het lastig om in werkgroepen mijn bijdragen te leveren. Ik heb vaak ideeën die anderen niet gelijk begrijpen. Soms zegt iemand precies wat ik bedoel en dan snappen ze het. Dan voel ik mij een beetje gepasseerd. Het is een kunst op zich om die kloof met anderen te overbruggen.

Ik vertel meestal niet dat ik hoogbegaafd ben. Ik wil geen competitie opzoeken en niet dat mensen vooroordelen over hoogbegaafdheid op mij projecteren.

Ik ben psychologie gaan studeren om mensen die hoogbegaafd of neurodivergent zijn te kunnen helpen. Dat ze met iemand kunnen praten die ook zo denkt en ze begrijpt, dat is echt een verademing.

Voor leraren is het belangrijk om nieuwsgierig te zijn naar alle leerlingen, ook de leerlingen waarbij je je niet direct geroepen voelt om er extra naar te kijken. En kijk dan goed naar waarom je dat onderscheid maakt, want leerlingen zijn een spiegel van wie je eigenlijk bent in de klas.

Robin

8 jaar, groep 5, Tilburg

Mijn hoofd werkt sneller dan dat van andere kinderen.

Ik ben Robin en woon in Tilburg met mama, papa, mijn zusje en hond. Mijn zusje is 5.

Ik houd van Kawaii tekenen, mijn rekenboekje is leuk en ik houd van bordspellen. Ik speel Monopoly, 30 Seconds, bingo en Pokémon tegen papa.

Met vrienden speel ik het liefst buiten, maar we houden soms ook een discofeestje op mijn kamer, of we tekenen samen.

En ik zit nu 1,5 jaar op drumles. Op dezelfde dag ga ik ook naar hiphop dansles.

Ik zit op een gewone basisschool en ik ga naar de plusklas op mijn school. Dat is één ochtend in de week. Dan krijgen we opdrachten die je tijdens school in de rest van de week kunt doen wanneer er tijd is na de les. Als je de week eraan weer naar de plusklas gaat, lever je het in. Ik werk nu aan opdrachten van MindXperience, dan maak ik een dilemma. Bijvoorbeeld: Altijd met je zusje op je kamer slapen en het fijnste bed ooit hebben. Of alleen op een kamer slapen, op een bed van karton.

Als ik iets moeilijk vind en om hulp vraag, proberen ze het anders uit te leggen.

Andere kinderen in de klas vinden het oké dat ik andere dingen doe. Sommigen hebben ook ander werk, weer voor andere dingen.

Er is nog een plusklas waarvoor je naar een andere school gaat. En er is een juf die veel van hoogbegaafdheid weet en af en toe met je een gesprek heeft.

Ik ga niet naar die plusklas, maar heb wel gesprekken met die juf. Dan maken we puzzels, praten we over ons hoofd of doen opdrachten op de laptop. Dat vind ik leuk. Als ik op school niet meer genoeg uitdaging krijg, mag ik naar die plusklas buiten school.

Ik ben uitzonderlijk hoogbegaafd, dat is dat mijn hoofd sneller werkt dan dat van andere kinderen. Dat vond ik leuk om te horen. Mama en papa dachten dat ik heel slim was, bij de kleuters zagen ze dat ik sneller vooruitging dan de andere kinderen. Daarom hebben ze mij laten testen.

Als ik mijn school een cijfer moet geven, geef ik het een 10. Voordat ik extra dingen kreeg, was het een 9,5. Ik zit in een klas met 25 leerlingen. Ik heb een meester en een juf. Zij snappen mij, want als ik iets moeilijk vind en om hulp vraag, proberen ze het anders uit te leggen. Dan vragen ze 'zou dit je kunnen helpen?'. Daarom vind ik het nu niet meer moeilijk om ze om hulp te vragen.

Mijn meester is heel grappig. En als hij even niet weet wat handig is voor mijn hoogbegaafdheid, vraagt hij om hulp bij de speciale juf zodat hij het beter snapt.

Groep 3 en 4 heb ik in één jaar gedaan. Kinderen vragen mij wel eens hoe het zit, maar doen er niet raar over. Ik mis wel wat vrienden, maar ik heb ook nieuwe vrienden gemaakt. Er zit verschil tussen mijn oude en nieuwe vrienden. Die uit groep 3/4 zijn meer druk en verzinnen hele creatieve spellen en die uit 5/6 gebruiken ideeën van andere spellen om nieuwe spellen te bedenken. Dat vind ik allebei leuk. De groepen 3/4 en 5/6 spelen tegelijk buiten dus ik kan nog gewoon samenspelen.

Ik zit niet op een kleine school, maar op mijn school maken ze alleen maar combinatieklassen.

Moeder: Ze willen veel klasdoorbrekend werken en klassen door elkaar mixen zodat kinderen zoveel mogelijk op hun eigen niveau kunnen werken.

Er zit verschil tussen mijn oude en nieuwe vrienden.

Bij ons in de klas is er een bak vol fidget toys en als je een vol hoofd hebt, mag je daarmee even tot rust komen. Ook als je een toets hebt.

En er is een blokje met een rode en groene cirkel, een vraagteken en je naam. Als er iets is wat niet zo fijn is aan de dag dan leg je 'm op rood. Tijdens de Sinterklaasdagen loopt alles heel anders en dan draai ik 'm vaker op rood.

Op maandag hebben we talentendagen en ga je 6 weken lang allemaal activiteiten doen buiten school. Ik heb de eerste drie weken IVN in de ochtend en klassenboer in de middag. En de laatste drie weken heb ik 's ochtends IVN en natuurmuseum in de middag. Dat is bij ons in de buurt, dan lopen we door de wijk om bijzondere dingen te onderzoeken. Zoals hoe zit iets in elkaar, wat verandert er in de lente? Bij de boer mochten we een rondje met de tractor rijden, verse melk en verse kaas proeven en kalfjes aaien. Wist je dat de darm van een koe wel 45 meter is?

Het is goed dat scholen weten dat je hoogbegaafd bent, want dan kunnen ze beter rekening met je houden. En het is fijn dat je onderwijs kan krijgen wat speciaal is voor hoogbegaafde kinderen, gewoon tijdens de schooldag.

Sam

14 jaar, 3 HAVO Voortgezet Speciaal Onderwijs, Udenhout

Voor nu wil ik graag rust en niet weer wisselen.

Ik ben Sam, 14 jaar en woon in Udenhout met mijn vader, moeder, zusje en vijf kippen, twee konijnen en een kat. Ik game, kijk naar een grappig filmpje of doe iets wat mij interessant lijkt. Bijvoorbeeld video-editen of 3D animeren. Maar ik ben er niet zo goed in, net als in programmeren. Ik doe nu meer met hardware, dat is nog steeds lastig, maar dan hoef je niet al die codes of scripts te onthouden. En ik houd van sporten; ik zit op atletiek en vroeger ging ik boulderen.

Ik had de fijnste meester op aarde. Als we iets wilden meten in de wijk gingen we met linialen op stap.

Mijn eerste school was een normale basisschool. Ze hadden twee gebouwen een paar straten van elkaar af. Eén was voor groep 1/2/3.

In groep 2 was ik al begonnen met lezen en halverwege groep 3 ging ik door naar groep 4 in het andere gebouw. Daar had elk lokaal een eigen kleur, dat was handig. Er was een uur plusklas in de week voor kinderen die al veel snapt. Dan kreeg je lastiger werk en had je het over interessante onderwerpen.

Groep 5 was leuk en stom tegelijk. Ik zag mijn oude vrienden weer die toen naar groep 4 gingen. En ik ging naar de bovenschoolse plusklas, één ochtend in de week. Daar deed je leerzame dingen en sociale activiteiten. Maar mijn klasgenoten snaptten mij niet, ook niet dat ik daarheen ging. Ze gingen mij pesten, zeggen dat ik raar was.

Moeder: Je hebt toen ook EMDR gehad bij Mia Frumau. Vooral voor het pesten.

De leraren wisten niet goed wat ze eraan konden doen. Ik was toen 7 jaar.

Je ging huilend de school in, huilend de school uit.

Thuis was ik dan nog verdrietig. Schommelen was relaxed, je ogen dicht en dan voelt het alsof je vliegt. Daar kon ik goed rustig mee worden.

We wilden hem meer op de hoogbegaafden voorziening hebben, maar dat werd een financieel vraagstuk. Uiteindelijk lukte het en mocht hij voltijd naar de hoogbegaafdenvoorziening.

Daar leerde je op een speelse en creatieve manier. Ik had de fijnste meester op aarde. Als we iets wilden meten in de wijk gingen we met linialen op stap. In groep 7/8 zaten we met 15 kinderen in de klas, dat was de grootste klas daar.

We kregen een overzicht voor de week en je mocht zelf je werk inplannen.

Je mocht vrije momenten inplannen om iets rustigs te doen. De leraren waren fijn en deden gezellig mee. Als je je wat minder voelde, gingen ze kijken wat er aan de hand was. Spelen na schooltijd was lastig omdat de kinderen uit de hele regio kwamen.

Op het VWO ging de brugklas goed. Ik kwam bij een vriend in de klas en maakte nieuwe vrienden. Maar er waren ook kinderen die niet meededen met de les. Als ze doorhadden dat ik er last van had, gingen ze juist in mijn buurt irritant doen.

Het pesten werd steeds meer.

Langzaam ging ik minder naar school, het lukte niet meer. Iemand vertelde over een voorziening die naast school loopt, waar Sam zichzelf kon herpakken en vaardigheden zou leren om weer volledig naar school te gaan.

Bij die voorziening was één toffe begeleider die mij snapte. Omdat het daar fijn was, kon ik makkelijker met school omgaan.

Op een dag was ik mijn nieuwe telefoon kwijt. Ik had een half uur naar mijn lokaal gezocht, want zonder Magister wist ik niet waar ik heen moest. Toen kwam de jongen die mijn telefoon 'voor de grap' had gepakt de klas in. Ik pakte mijn telefoon terug en duwde hem. School sprak mij hierop aan, maar niet die jongen. Ik ben naar huis gegaan en nooit meer teruggegaan.

Die voorziening mag je tijdelijk heen, dus keken we naar hoe verder. In die periode kwam uit testen dat ik autistisch ben. Na de zomervakantie kwam ik nog even terug, want we hadden nog geen andere plek gevonden.

Ik ben naar huis gegaan en nooit meer teruggegaan.

We zochten een plek met expertise voor hoogbegaafdheid en autisme. We keken naar speciaal onderwijs. Maar ze richtten zich alleen op autisme, of het was te ver. Sam kan niet met de taxi gaan, dat is te stressvol. Na de kerstvakantie startte ik bij de dagbehandeling en een VSO-school. Op school bereiden ze je helemaal voor op iets wat gaat gebeuren en dan blijkt het toch anders te zijn. De dagbehandeling is wel chill. Je leert over jezelf, je werken met honden en je praat over bepaalde onderwerpen. Het gaat nu wel, maar ik ben bang dat ik weer zo depressief word dat ik niet meer naar school ga.

Op het VMBO is het veel duidelijker, creatiever, meer praktijkgericht. Dan weet je waar je voor leert. Het is raar dat je dat niet op de HAVO of het VWO hebt. Voor nu wil ik graag rust en niet weer wisselen. Daarom probeer ik toch de HAVO op de VSO-school af te maken.

Noël

6 jaar, groep 3, Huizen

Ik vind het belangrijk dat mensen liever doen.

Ik zit op een christelijke basisschool die bij ons in de buurt staat. Ik zit in groep 3 en ben nog steeds aan het leren lezen, maar samen met één ander kindje zijn wij de snelste lezers in de klas.

Voetbal is mijn lievelingssport, ik zit ook nog op zwemles. Ik voetbal elke dag, zo vaak als ik kan en ik train één keer in de week. Op voetbal speel ik in een team van kinderen die 7 jaar worden. In het team zijn we niet allemaal hetzelfde, want we zijn allemaal ergens anders heel goed in. Met wedstrijden spelen we tegen jongens van 8 jaar. Ik houd de andere kinderen in de gaten van wat ze wel en niet goed kunnen en wat dan het handigst is om te doen. En thuis houd ik nog erg van gamen, dan speel ik voetbal-spellen op de Playstation. Mijn familie vind ik ook heel belangrijk. We doen best veel dingen samen behalve met de familie die nu op Curaçao woont. Die mis ik wel heel erg.

Dan zei de juf tegen mij: 'Jij hoeft geen antwoord te geven, want ik weet wel dat jij dit al weet.'

Op school heb ik veel vrienden en vriendinnen, ik vind het leuk dat ik superveel vriendjes heb. Ik ken veel oudere kinderen op school, omdat we bijvoorbeeld in de pauzes voetballen. Er zit nog een ander jongetje in mijn klas die denk ik ook wel slim is. Maar hij doet dan weer niet zo slim, want hij moet nog wel eens nablijven. Of dan krijgt hij straf omdat hij vervelend is. Hij moet ook veel achterin de klas zitten. Hij is bijdehand naar de juf en druk.

De juf bepaalt welk boekje je moet lezen, maar ik mag zelf een boekje in de bieb kiezen voor als je eerder klaar bent met je werk. Net als het andere kindje dat al verder is met lezen. De rest van de klas moet een boek uit de gang kiezen. Ik hou van boeken over voetbal. Met taal en rekenen krijg ik pluswerk en ik krijg RekenenXL, dat is ander rekenwerk. Dat is wel allemaal extra werk, naast het gewone werk. Maar van het gewone werk hoef ik minder te maken dan de rest van de klas. En twee keer per week doe ik begrijpend lezen mee met groep 4. Ik vind het heel leuk dat ik extra dingen mag doen. Andere kinderen zeggen er nooit wat van dat ik andere dingen doe, die vinden het gewoon normaal.

De juf heeft de kinderen in de klas ingedeeld met schoudermaatjes. Dat zijn steeds maatjes die ongeveer even slim zijn zodat je elkaar kunt helpen, dat is wel fijner. Bij de kleuters zeiden ze nog wel eens 'vraag maar aan Noël, die weet dat wel', of dat juf tegen mij zei 'jij hoeft geen antwoord te geven, want ik weet wel dat jij dit al weet'. Dat vond ik niet leuk, alsof ik niet mee mocht doen.

Straks in groep 4 mag ik hopelijk naar de plusklas, die is niet bij ons op school en dat is dan een middag of een ochtend in de week. De juf begrijpt mij goed. Toen ik iets leuks te vertellen had over een voetbalwedstrijd had ze een foto van mij erbij gezet op het digibord. En als ik iets niet helemaal begrijp, gaat ze er extra uitleg over geven.

Ik vind het heel leuk om naar school te gaan. Maar als ik moest kiezen tussen school of voetbal dan kies ik voetbal.

Mijn hersenen hebben heel veel buisjes erin, die gaan naar mijn lichaam. En er zitten veel knobbels in, zoals een voetbalknobbel en een leesknobbel. En een renknobbel, want ik kan heel snel rennen. Ik ben de snelste van de klas en van mijn team. Alleen als ik slaap staan mijn hersenen uit. In je slaap groei je sneller dan overdag.

Mijn hersenen hebben heel veel buisjes erin, die gaan naar mijn lichaam. En er zitten veel knobbels in, zoals een voetbalknobbel en een leesknobbel. En een renknobbel, want ik kan heel snel rennen.

Ik vind het niet erg als ik een keer verlies. Wanneer een ander kind in de klas beter is in rekenen dan ga ik oefenen met rekenen. Want ik wil wel graag de beste zijn. Ik vind het wel knap van diegene dat die dan een keer beter is dan ik.

Ik vind het belangrijk dat mensen liever voor elkaar doen, dat er niet zoveel ruzie en oorlog is. Het allerfijnst is ook als een juf of meester even lief is voor alle kinderen.

Remi

6 jaar, groep 6, Zoetermeer

Voor hoogbegaafden is het fijn dat er een speciale juf is.

Het valt wel op hè, dat ik 6 jaar ben en in groep 6 zit. Dat komt dus omdat ik super hoogbegaafd ben!

Ik ben Remi, 6 jaar oud en ik vind het op school heel erg leuk. Zelfs al ben ik heel klein voor de groep, ik heb toch veel vrienden. Ik heb geen broertjes of zusjes en woon alleen met papa en mama in Zoetermeer. Daar is mijn school ook, wel een beetje aan het randje, maar het is nog Zoetermeer. Het duurt ongeveer een kwartier met de auto om bij school te komen.

Ik heb pianoles op woensdag, op vrijdag zwemles en op zaterdag heb ik Cadenza, daar leer je allemaal dingen als dansen, zingen en acteren. We zijn nu bezig met een kleine musical, Alice in Wonderland. Het is geen echte musical, maar gewoon een voorstelling met een paar liedjes. Ik mag het witte konijn spelen dat bang is om te laat te komen, superleuk!

Ik heb best veel vrienden, ook wat vriendinnetjes. Een paar zijn ook hoogbegaafd. Ik vind het leuk om hoogbegaafde en niet hoogbegaafde vriendjes te hebben, dan speel je soms ook andere dingen.

Eerst zat ik op de peuterspeelzaal, maar daar was het saai en haakte ik af.

Moeder: na de peuterspeelzaal was het wel heel duidelijk dat Remi iets anders nodig had dan een gewone basisschool. Want Remi las al, dat had hij zichzelf geleerd. Ook een beetje rekenen al. Hij kwam daar niet meer tot spelen, vond het niet meer interessant wat daar te doen was en wat daar gebeurde.

Ik was toen al bezig om de tafels te leren.

Remi was 2,5 toen hij uitviel van de peuterspeelzaal en daar niet meer naartoe wilde. We hebben nog gezocht naar andere peuterspeelzalen, maar daar vonden we niks passends. Hij is wel bij UklQ terecht gekomen, een groep voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Daar heeft hij het heel fijn gehad.

Bij UklQ hadden we projecten: dingen van papier maché maken, Chinese letters en cijfers schilderen, hoe je een stevig muurtje kunt metselen. Dat was fijn. De peuterspeelzaal was echt 'aaaah!!!', heel frustrerend.

Ik wil graag meer plusklas, het liefst één keer in de week.

Voor de basisschool heb ik een IQ-test gedaan. Toen leerde ik dat ik hoogbegaafd ben en dat mijn hoofd sneller denkt dan dat van de meeste kinderen. Daarom heb ik groep 1 en 2 overgeslagen. We waren lang bezig om een goede school te vinden.

Het is een begaafdheidsprofiel school geworden.

Daar begon ik in groep 2/3 met 3 jaar en 8 maanden. Ik vond het fijn dat ik daar gelijk mocht beginnen. Het schooljaar daarna kwam ik in groep 3, daarna groep 4, groep 5 en halverwege groep 5 ben ik overgestapt naar groep 6.

We hebben drie plusvakken en ik doe ze allemaal. Wiskunde, Spaans en plusklas. In de plusklas doe je projecten. Dan moet je presenteren, werkstukken maken, of opdrachten doen. Dat doen we één keer in de twee weken, ongeveer een uur en dan werk je daar in de klas verder aan. Je krijgt een paar weken voor een project. We zijn met 7 of 8 andere kinderen uit mijn klas. Spaans en wiskunde is één keer in de week.

Ik wil graag meer plusklas, het liefst één keer in de week. En ik wil graag iets met programmeren doen, of scheikunde.

Soms vragen kinderen uit de bovenbouw mij wel eens lastige sommen om uit te rekenen, gaan ze mij een beetje testen.

Mijn klasgenoten vinden het wel leuk dat ik zo jong ben. Ze doen niet raar. Ik doe soms ander werk dan kinderen in de klas en maak minder van het gewone werk. En ik mag alles lezen wat ik wil, want ik ben AVI-uit. Soms vragen kinderen uit de bovenbouw mij wel eens lastige sommen om uit te rekenen, gaan ze mij een beetje testen.

Het heelal is leuk en daar weet ik veel van. Ik zou er meer over willen weten, maar dat is moeilijk, want ik weet al zoveel. *Als we nu ergens heen gaan, bijvoorbeeld een avond sterrenkijken of het Omniversum, wil hij graag meer leren dan de basis. Maar dat is lastig, het is er vaak niet voor zijn leeftijd.*

Voor andere hoogbegaafde kinderen is het handig dat er een speciale juf is. Die van mij komt twee keer in de week en dan doen we nóg moeilijkere dingen. Eén keer per week werk ik met haar samen met een hoogbegaafd vriendje. We leren ook dingen als samenwerken. En ik klets met haar, anders dan met mijn eigen juf.

Op school merk je nog wel dat hij de uitleg te lang vindt duren, voordat ze aan de slag gaan is hij al uitgecheckt. En dan krijg je hem lastig aan het werk.

Met de speciale juf kan ik het daar wel over hebben. *Zonder die juf was het denk ik niet haalbaar zoals het nu gaat. Deskundige begeleiding is echt nodig voor kinderen zoals Remi.*

Macha

18 jaar, masterstudent, Almere

Je moet voor jezelf opkomen en knokken voor je eigen doel.

We zijn met z'n vijven thuis; met mijn ouders, zus en broertje. Die zijn ook hoogbegaafd en daardoor is het geen ding. Thuis is bijna de enige plek waar ik met gelijken zit, op dezelfde snelheid en hetzelfde denkniveau.

Met mijn studie kunstmatige intelligentie programmeer ik veel en in mijn vrije tijd doe ik programmeerprojecten. Ik zit in een robotstudententeam. We maken een robotvoetbalteam dat het opneemt tegen andere teams. Het is een combinatie van hobby en studie. Daarnaast vind ik het gezellig om (bord) spelletjes te doen, vooral spellen waarbij je echt even goed moet nadenken. Boulderen vind ik ook fijn, dan ben ik helemaal in mijn eigen bubbel. Als ik ontspan met een serie ben ik ondertussen ook aan het programmeren, lezen of haken.

Mijn ouders kwamen per toeval achter mijn hoogbegaafdheid toen ik 2,5 was. Ik kon lezen en rekenen voordat ik naar school ging. Groep 1 en 2 heb ik in één jaar gedaan. Ik zat op NEO-onderwijs, speciaal voor hoogbegaafden. We zaten in combinatieklassen: 3/4/5 en 6/7/8. Dus ik kon meekijken met lessen van hogere groepen. Het waren hoogbegaafden klassen binnen een gewone school. Op alle basisvakken liep ik voor. We hadden één basisleerkracht en vakdocenten voor Spaans, muziek, Go en Science. Die vakken hadden we één of twee uurtjes in de week. Science vond ik leuk, die lessen waren anders. Dat kwam door de meester. Hij wist veel over hoogbegaafdheid en hij gaf ruimte aan jouw ideeën en manier van leren. Bij andere leraren was het meer van: 'maak deze lessen'.

Het continu moeten aanpassen, dat raak ik nooit meer kwijt. Ik denk dat de impact daarvan onderschat wordt.

In de bovenbouw ben ik weer versneld en in groep 8 verveelde ik me te erg, dat was niet houdbaar. Tijdens open dagen van VO-scholen kwam ik op een school een specialist hoogbegaafdheid tegen die ik al kende. We hadden een goed gevoel bij die school, dus daar heb ik me toen ingeschreven. Vanaf maart in groep 8 ben ik met twee vakken van het VO gestart onder haar begeleiding. Zij regelde boeken voor mij en als ik klaar was voor een toets zorgde zij ervoor dat er een toets kwam.

In de eerste klas heb ik het normale lesprogramma gevolgd. Ik kon met vakken vooruit werken en in de tweede liep ik zo ver voor dat ik ben overgestapt naar de derde.

Mijn begeleider was fijn, die heeft mij door de middelbare school gesleept. Zij zat leraren net zolang achterna tot het kon wat we wilden. Ik paste niet in het gewone systeem. In de bovenbouw kwamen er problemen na wisselingen in het bestuur van de school. Er kwam een andere afdelingsleider die alles volgens de regels wilde doen. Dat matchte niet, ook niet met mijn begeleider. Ik deed VWO met profiel N&T en vier extra vakken om mijzelf bezig te houden. Dat vond de afdelingsleider moeilijk, want ik had een rooster met overlappende lessen. En een aantal docenten vonden het niet leuk dat ik hun les miste. Zij meldden mij dan absent, waardoor mijn moeder een eindeloze stroom mailtjes kreeg.

Hij gaf ruimte aan jouw ideeën en manier van leren.

Soms stelden leerlingen op school mij een stomme vraag, zoals een grote keersom. Echt op zo'n irritante manier. Iedereen wist wel dat ik veel jonger ben. Ik had op school vooral contact met mijn vrienden. Door de extra vakken had ik lange schooldagen, vaak van half 9 tot half 5 en dan was ik daarna op.

Op mijn veertiende ben ik gaan studeren. Jong studeren is voor een universiteit geen probleem, want je kunt je gewoon inschrijven zolang je een diploma hebt. Ik kreeg één keer een mail van een studieadviseur die het opviel dat ik jong was. Ze wilde een gesprek, maar daar had ik geen behoefte aan. Als ik iets nodig had, zou ik aan de bel trekken. Sindsdien bemoeit de universiteit zich nergens mee en dat is wel lekker. Het irritantst zijn medestudenten die vragen stellen over mijn leeftijd en daardoor niet met mij bezig zijn. Mijn vrienden zien mij gewoon zoals ik ben. Het uitgaansleven heeft mij nooit getrokken en tijdens mijn bachelor was ik nog minderjarig. Door corona was er ook een tijd niks, dat maakte de overgang naar de universiteit voor mij makkelijker.

Ook als docenten kennis hebben over hoogbegaafdheid zijn ze vaak bang dat het niet goed gaat wanneer je iets anders probeert. Terwijl als je ziet dat het niet goed gaat met mij, waarom zou je het dan willen houden zoals het is? Dat stukje durven mist bij veel mensen.

Het is jammer dat er daardoor geen plek lijkt te zijn voor hoogbegaafde leerlingen, terwijl het wel passend kan zijn. Je moet voor jezelf opkomen en knokken om naar je eigen doel toe te werken. Mijn ervaringen op school, het anders zijn en het continu moeten aanpassen, dat raak ik nooit meer kwijt. Ik denk dat de impact daarvan onderschat wordt.

Guus

9 jaar, groep 7, Bergen op Zoom

Hoe meer je weet, hoe beter je kunt meedenken.

Ik ben Guus en ik kom uit Bergen op Zoom. Eerst zat ik op de montessorischool en vanaf groep 5 ben ik naar mijn huidige school gegaan. Ik zit nu in hoogbegaafden klassen, maar eigenlijk is het nog steeds te makkelijk.

Ik hou van acteren en pianospelen. Kortgeleden speelde ik in de musical Alice in Wonderland, daar had ik een leuke rol: de Maartse Haas. Ik moest vooral heel veel lachen. Daar heb ik echt op geoefend, want ik kan al veel en hard lachen. Maar het moest nog drie keer zo hard.

De eerste keer dat mensen mij ontmoeten, denken ze meestal dat ik een meisje ben. Maar de tweede keer denken ze toch dat ik een jongen ben. Dus ik kan mij kleden en mijn haar doen zoals ik wil en krijg er vooral complimenten over. Ik probeer dingen uit, zoals make-up voor schoolfeesten of nagellak.

Ik kan mij kleden en mijn haar doen zoals ik wil en krijg er vooral complimenten over.

Op school kijken we of ik groep 8 over ga slaan, dan heb ik meer uitdaging, maar mis ik al mijn vrienden en vriendinnen. Als ik op school blijf, heb ik misschien niet genoeg uitdaging. Ik mag dan wel 6 lessen volgen bij het Erasmus, of bij het Mollerjuvenaat, of allebei. Ik vind het lastig kiezen.

Als ik te weinig uitdaging krijg, slaap ik slecht. Ik verveel me en word verdrietig, maar dan altijd. En heb ik ook geen zin meer om dingen te doen.

Dat heb ik 3 jaar gehad. Met hobby's en vrienden ging het dan nog wel goed. Ik had minder zin om te spelen en vooral geen zin meer om naar school te gaan.

Op mijn eerste basisschool gingen groep 3 en 4 niet goed. Ik was steeds binnen tien minuten klaar. Dan waren er nog superveel uren over. De juf deed haar eigen computerwerk en zei: 'Jongens en meisjes, als jullie vragen hebben, ga maar naar Guus.' Dus moest ik in de klas rondlopen en de kinderen helpen met vragen. En na de les moest ik al het werk nakijken, terwijl de klas aan het leren was of nieuw werk maakte. Dat was niet leuk. Op het laatst kreeg ik een halve dag in de week les in groep 5/6, maar dat was ook te makkelijk. Ik mocht daar geen klas overslaan.

In groep 4 ben ik getest. Mijn moeder luisterde naar Hoogbegaafd de Podcast en daarom zijn we naar Marink van Kessel gegaan. Zij adviseerde ons om naar een hoogbegaafdenschool te gaan.

Uiteindelijk mocht ik zelf kiezen, dat was fijn. De school is dichterbij dan mijn oude school en er zijn hoogbegaafdenklassen en gewone klassen.

Eerst ging het goed, maar het tweede halve jaar was het weer te makkelijk. Omdat ik al in de plusgroepen zat, heb ik toen groep 6 overgeslagen.

Ik heb nog steeds contact met mijn oude vrienden en vriendinnen, dat is fijn. Op deze school had ik ook snel nieuwe vrienden. Ik kwam nu wel voor het eerst een vriend tegen die mij goed begrijpt. Meestal vindt iedereen mij wel leuk, maar zijn ze niet echt een vriend voor mij. Het is belangrijk dat je het goed met elkaar kunt vinden, overleggen en samen kunt lachen. Met mijn oude vriendschappen is dat minder, die overleggen niet echt.

We starten in onze eigen klas met een inloop. Dan hebben we, net als bij een middelbare school, workshops. Er zijn 3 klassen en het ene lokaal is voor lezen en motoriek, de ander voor taal en spelling en de laatste voor digitaal, techniek en rekenen. Zo wisselen we van klas naar klas.

Na de lunch spelen we spelletjes en leer je bijvoorbeeld tegen je verlies te kunnen. Of we doen wereldoriëntatie, of je werkt aan je eigen doel. We hebben een stilteplein waar we rustig mogen werken. We werken niet met cijfers op school. Je mag veel met eigen ideeën komen.

Als ik te weinig uitdaging krijg, slaap ik slecht.

Met de normale klassen doen we samen activiteiten zoals Levend Stratego. En Talententijd is op de vrijdagmiddag met de normale klassen. Dan ga je naar een klaslokaal en ga je daar bijvoorbeeld appelflappen bakken of krijg je keyboardles. Je kunt zelf kiezen wat je wilt doen.

School denkt met je mee. En de gesprekken met school voeren ze met mij en ik mag mijn ouders meenemen. Dat vind ik veel fijner, want dan kun je zelf ook zeggen wat je wilt.

Mensen denken dat het fijn is om hoogbegaafd te zijn. Maar je bent niet per sé slim, je denkt op een andere manier. Het is lastig om dat goed te begrijpen, want je moet er een speciale school voor hebben om goed onderwijs te geven.

Als je niet weet wat hoogbegaafdheid is, kun je het beter opzoeken. Want als je het inschat, kan het niet kloppen. En hoe meer je weet, hoe beter je kunt meedenken.

Vera

11 jaar, uitgevallen, Tilburg

De begeleiders zijn fijn, want ze luisteren naar mij.

Ik ben Vera, ik ben 11 jaar. Ik houd van tekenen, knutselen, dansen, gitaarspelen en zit op zangles. Soms speel ik met mijn broertje. Meestal speel ik met een vriendin. Ik ben wel kritisch, ik ga liever niet spelen met iemand als ze niet zo aardig zijn of mij niet begrijpen. En ik ben een Swiftie. Ik houd van de muziek van Taylor Swift en praat erover met andere Swifties. Ik ga nu niet naar school.

Van mijn eerste school weet ik alleen nog dat het er niet fijn was. In groep 2 begon ik me niet fijn te voelen. We hadden zo'n cirkel dat je kon invullen van 'ik kan goed samenwerken' met verschillende streepjes in de cirkel. Dan kon je aangeven hoe ver je daarmee was, ook met je zelfvertrouwen. Zo gaf ik aan dat het niet goed was bij mij.
Moeder: En toen je wilde leren lezen, kon je de klanken niet goed koppelen aan de tekens. Daar was je boos over, want eigenlijk lukte alles heel snel, maar dát niet. Op school zeiden ze dat ze het in groep 2 zo lieten en dat ik volgend schooljaar de IB-er erover kon spreken. Maar dat gebeurde niet. In groep 3 hebben we je laten testen en met de resultaten zijn we naar school gegaan. De juf zei: 'Wij zien het probleem niet.'

Ik dacht dat de juf me niet zo leuk vond, toen wilde ik niet meer naar school.

Ik wilde heel graag in het extra rekengroepje. Maar ik kon niet goed automatiseren, daarom mocht ik er niet bij.
Met thuisonderwijs vanwege corona zag ik jullie tot rust komen. Ik kwam erachter dat de school heel prestatiegericht was. Het ging alleen maar om rekenen en taal. Toen zijn ze naar de vrije school gegaan.

De klas waar ik in kwam, was al heel lang bij elkaar en daar kwam ik niet tussen. De andere manier van lesgeven vond ik leuker en meer creatieve dingen doen. Maar het schoolwerk paste niet, het was niet per sé interessant en ook veel van hetzelfde. En ik dacht dat de juf me niet zo leuk vond, toen wilde ik niet meer naar school.
Met je broertje ging het toen heel slecht, hij kreeg daar toen hulp voor. En jij vroeg mij: 'Waarom heb je mij niet geholpen?' Dat weet ik niet meer.
Ik weet nog dat jij op je bed zat. En je zat er helemaal doorheen, je wilde niet meer naar school. We hebben je nog laten testen op dyslexie. Dat kwam er niet uit, maar er was wel een groot verschil tussen spelling en rekenen.
Je kunt het compenseren met je hoogbegaafdheid.

Daarna ben ik naar een tussenvoorziening voor hoogbegaafde kinderen gegaan en zat met heel weinig kinderen in een groep. Dat was wel leuk, maar je moest de hele tijd achter een tafel zitten en tja. Toen ik naar groep 7/8 ging, had ik een juf die mij niet begreep.

In groep 3 hebben we je laten testen en met de resultaten zijn we naar school gegaan. De juf zei: 'Wij zien het probleem niet.'

Het was er voor jou té streng. Je raakt bijvoorbeeld nu geen boek meer aan omdat je verplicht moest lezen en als je dat niet deed..
Dan waren er consequenties. Donald Ducks lees ik nog wel, maar ik heb nu veel minder leesplezier. De hele tijd op school bepaalde de juf wat er moest gebeuren, behalve tijdens het eten. Dat gevoel was niet fijn. Ik ging toen nog maar twee dagen in de week naar school, ik mocht zeggen wanneer ik het niet meer trok op school. Dan was alles te veel en mijn hoofd zat vol, kon ik niet meer nadenken en dan wilde ik naar huis. Dat mocht ook.

Op een zaterdagochtend ging ik voor het eerst naar atletiektraining, in de kou. Ik voelde me niet lekker worden: misselijk, hoofdpijn. Ik kwam niet meer uit mijn woorden en mijn mondhoek ging hangen. Mama schrok enorm en heeft de ambulance gebeld.
In het ziekenhuis werd ik gecontroleerd. Er werd een scan gemaakt en toen wisten we dat het een migraineaanval was. De kinderarts was heel aardig en luisterde goed naar wat ik zei.
Het is blijkbaar een erfelijke variant van migraine, waarbij stress de onderliggende oorzaak is en lichamelijke inspanning de trigger voor de aanval. Toen heb ik de knoop doorgehakt en heb ik haar helemaal thuisgehouden van school.

Ik ga nu naar een dagbesteding waar hoogbegaafde kinderen komen die zijn uitgevallen. Daar doen we verschillende dingen. Koekjes bakken, zingen, buitenspelen. Er is veel afwisseling en je mag veel meer doen waar je zin in hebt. De begeleiders zijn fijn, want ze luisteren naar mij. Als iemand mij nu vertelt dat ik alle dagen naar school moet, dan zeg ik dat ik dat niet ga doen. Ik ga het niet doen!

We gaan nu vrijstelling aanvragen.

Red.: De vrijstelling is niet toegekend, lees achterin meer hierover.

Felix

8 jaar, uitgevallen, Tilburg

Van spelen of flink stoeien word ik rustiger.

Ik ben Felix en ik woon in Tilburg met mama en mijn zus Vera. Mijn lievelingsknuffel is hondje Blaf! Die kan lekker knuffelen en gaat gelukkig nooit dood. Ik was 1 toen papa doodging. Ik hou van voetballen en van spelen met vrienden. En ik heb nog een zus, zij is 11. Maar we spelen niet veel samen. We stoeien veel, ik stoei ook veel met mama. Van spelen of flink stoeien word ik rustiger.

Ik ben heel boos als het over school gaat. De juf, wat je leert, iedereen, alles is stom! Als we het erover hebben wil ik ze allemaal schoppen, vooral één juf. Die was zó stom!

Het allerliefst wil ik gamen en daar later geld mee verdienen. Ik heb een keer meegedaan aan een cup voor geld. Maar dat ging niet goed, ik denk dat ik maar 3 punten heb gescoord. Je moet wel iets van 100 punten hebben om misschien 500 dollar te winnen.

Mijn vrienden zitten nog wel op school en dat is stom, want dan moet ik wachten tot ze uit school komen.

Ik voel me vaak anders dan andere kinderen.

Toen ik 6 was ben ik getest op hoogbegaafdheid. Ik voel me vaak anders dan andere kinderen.

Nu ik niet naar school ga, game ik en ga ik met opa op pad, samen voetballen, basketballen en spelletjes doen.

Ik heb vier uur in de week begeleiding van een hoogbegaafdheidsspecialist. Dat is bij een praktijk waar ook een psycholoog is en daar kan ik gamen of spelen.

Moeder: Dat helpt Felix wel, hij heeft een schooltrauma en hij ontmoet daar gelijkgestemden.

We gaan nu vrijstelling van onderwijs aanvragen, dat ik niet meer naar school hoef. In ieder geval voor een jaar.

Ik hoop voor onbepaalde tijd, daar gaan we wel voor. Maar tegenwoordig wordt het eerder voor een jaar afgegeven.

Dan moeten we 100 vrijstellingen krijgen! Want het gaat nooit meer lekker op school! Als ik ooit weer naar school moet, dan klim ik uit het raam.

We willen er een jaar tussenuit. De leerplichtambtenaren in Tilburg denken heel goed met ons mee. Zij geven aan dat wat we doen, ze wettelijk moeten kunnen verantwoorden.

Ik wil met de kinderen uit het schoolsysteem en ze in de praktijk laten leren. Leren door te doen en in rust kijken waar hun talenten liggen. Misschien ontdekken we dan nieuwe dingen waar nu geen ruimte voor is. Want ze willen niet meer in de schoolbanken zitten.

Ik heb van scholen helemaal niks nodig om mij fijn te laten voelen, want ik ga er nooit meer heen!

Felix is na drie scholen het vertrouwen verloren in volwassenen. Er zit zo'n groot verschil echt in hem, dat het lastig is om hem daarin te begeleiden en te begrijpen. Op het ene vlak is hij 8 jaar, op een ander vlak 18 jaar. Het matcht niet met docenten, omdat Felix hen benadert als gelijken en hetzelfde terug verwacht. Ook niet met klasgenoten omdat hij op een volwassener manier met de wereld omgaat.

Op de vrije school had hij een overspannen juf en er was veel slechte communicatie ook naar mij toe. We hebben Felix laten observeren en de juf gaf toen aan dat ze niet wist hoe ze Felix kon helpen. Het was heel fijn dat ze dat aangaf. Na groep 3 is hij naar de hoogbegaafde tussenvoorziening gegaan. Maar daar werd hij ook niet goed begrepen en begeleid. Er was geen veilige omgeving.

Er waren kinderen die je Pokémonkaarten afpakten en dan werd je heel hard op de grond gegooid. De leraren zeiden alleen dat ze dat niet meer moeten doen. Maar dan gebeurde het de volgende keer weer. En dan was het: 'Ja, we hebben gezegd hè, dat je dat niet meer moest doen.' Dat is toch stom!

Als ik ooit weer naar school moet, dan klim ik uit het raam.

Zo is er op elke school wel iets misgegaan. Hij is er echt door beschadigd en daar word je samen met hem boos en verdrietig van. Want zoals Felix nu is en zo boos, zo was Felix niet. Dus ik ga het nu zelf doen, ik zie geen andere mogelijkheid meer.

Omdat iedereen van alles vindt over hoogbegaafdheid of zegt dat het zo erg is voor je gezin dat hun vader is overleden, dan ga je ook aan jezelf twijfelen. Gebrek aan kennis en niet luisteren naar mij als moeder vormen voor ons de grootste problemen.

Hawwa

10 jaar, groep 6, Zwijndrecht

Ze hadden niet door dat ik anders leerde.

Ik ben Hawwa, 10 jaar. Samen met mijn broertje, papa en mama woon ik in Zwijndrecht. Ik houd van muziek, tekenen, schrijven en lezen. Ik wil graag mooi leren schrijven aan elkaar en in blokletters. En mijn bijnaam vind ik leuk: Baji, dat betekent grote zus. Ook speel ik graag met vrienden en vriendinnen, sommige heb ik al lang en sommige niet. Ik woon tegenover mijn oude school, dus ik zie ze nog wel. Als ik met vrienden speel dan gaat de tijd zó snel.

We spelen veel buiten, dan zoeken we stenen en takken bij elkaar. Dan maken we kleine mesjes en vorken van hout. Bij een vriendin in de tuin proberen we vuur te maken, daar zijn we heel voorzichtig mee. We moeten eigenlijk eerst vuurstenen zoeken in Drenthe. Geschiedenis is interessant en ik ben ouderwets. Ik vind vroegere tijden leuk en houd van oude spullen.

Ik weet niet of de leraren mij begrijpen.

Op mijn oude school waren wel kinderen meerbegaafd, maar ik was als een van de weinigen hoogbegaafd. Ik heb nu een klasgenoot die ook op mijn vorige basisschool zat, maar dan in een andere groep. Op die school heb ik groep 1, 2 en 3 gedaan. Daarna ben ik van school gewisseld. Nu moet ik een kwartier met de auto naar school.

De oude school was een gewone school. Daar deden ze niet zo veel voor hoogbegaafde kinderen. Ze hadden niet door dat ik anders leerde, een ander tempo had. Tijdens corona, met thuisonderwijs, hadden mijn ouders dat wel door. Ik was snel klaar en soms gaven zij mij extra opdrachten. Op school was ik snel afgeleid, omdat de andere kinderen als ze klaar waren leuke dingen mochten doen. Ik vond school toen niet zo uitdagend. En ik moest nablijven om mijn pluswerkboek af te maken. Ik kreeg het niet af omdat het moeilijke sommen waren, die steeds moeilijker werden. De juf hielp me er niet mee. Al het werk was verder klassikaal, er zat veel herhaling in.

Vader: Sinds groep 3 heeft Hawwa een hoogbegaafdheidscoach, zij gaf aan dat Hawwa baat had bij structuur en topdown denken. Dus als ze ergens naartoe werkte, dat ze daar ook strenger in mochten zijn, zodat Hawwa wist waar ze aan toe was. Maar de school nam dat heel erg letterlijk. Dus soms als school om 2 uur uit was, zat Hawwa om 3 uur nog haar werk af te maken. Ze begrepen niet hoe ze Hawwa konden aansturen.

Als ik mij niet fijn voel, ga ik thuis lezen. Zoals Donald Duck, de Koran voor kinderen, verhalen van profeten en over het heelal. Of ik ga slapen, turndingen doen, of een beetje knutselen. Alleen doen we nu zoveel knutselactiviteiten op school dat ik er geen zin meer in heb.

Ik weet niet of de leraren op mijn huidige school mij begrijpen. Het is een school voor hoogbegaafde kinderen. In groep 4 en 5 ging het nog goed, maar in groep 6 geven ze groep 5 stof, veel herhaling en dingen die ik al weet. Rekenen met Gynzy vind ik ook niet leuk, als je per ongeluk een fout maakt in de sessie, moet ik de sessie nog een keer doen. We werken met thema's. Dit jaar duurt een thema heel lang en dit thema mag je alleen maar knutselen. Vorig schooljaar was dat heel anders, toen was er één thema per maand en had je verschillende onderwerpen. Ik vind het niet leuk om heel lang aan één ding te werken. Er zijn veel slimme juffen weggegaan, zelfs de slimste juffen. Dat vind ik heel jammer.

In elke taal zijn de regels weer anders en als ik die regels niet weet, raak ik in de war.

Bij rekenen doen we de hele tijd hetzelfde: staartdelingen bijvoorbeeld. De uitleg begrijp ik niet, omdat ik op een andere manier reken. We hebben ook schaken en Spaans. Engels hebben we nu niet meer, dat is jammer. Kinderen die heel goed zijn in een taal, mogen daar een les in geven. Zoals bij Spaans en Frans. Ik ben de enige in de klas die heel goed is in Duits, Urdu en kan tellen in het Urdu. Maar daar mag ik niks mee doen op school.

Ik zit in een groep 5/6 met 25 kinderen, met maar zes of zeven groep 6 kinderen. De juf laat mij lang wachten. Het zou beter zijn als we dingen op onze eigen manier kunnen doen en juf daarbij helpt.

Ik leer stap voor stap. Zoals eerst letters, woorden en dan zinnen leren. Maar wij leren alles door elkaar en tegelijkertijd. Dan heb je allemaal woorden en zinnen en dan begrijp ik het niet meer. Want in elke taal zijn de regels weer anders en als ik die regels niet weet, raak ik in de war.

Binnenkort gaan we kijken op een Jenaplanschool, of we inventariseren hoe ze vervroegd op het gymnasium in een juniorklas voor basisschoolkinderen kan instromen.

Jake

9 jaar, voorsprongklas (brugklas in twee jaar), Tilburg

Ik hou van bewegen, ik kan niet de hele dag stilzitten.

Ik ben Jake en woon met mijn twee moeders en onze kat Beaker in Tilburg. Een van mijn moeders is Amerikaans, dus praat ik Nederlands en Engels.

Als ik niet naar school ga, hou ik van gamen. Ik speel verschillende spellen, zoals Infinite Craft, Roblox en Minecraft. Ik zit op freerunnen en ik houd van bouwen en dingen maken. Het is leuk om met mijn vrienden bezig te zijn.

Op mijn eerste basisschool begon ik met 3 jaar en 10 maanden. Maar dat ging niet goed, het was een drukke klas met heel veel prikkels. Ik wilde niet meedoen met de kring, het liefst zat ik in een hoek rustig te spelen. Voordat ik 4 werd, ben ik al van school gewisseld.

Moeder: Toen is hij naar een dagbehandeling gegaan, dat was een combinatie van speciaal onderwijs en dagopvang. Ik heb daar veel gespeeld, veel gebouwd met blokken en LEGO.

Daar heeft hij een jaar gezeten, waarvan we 3 maanden op reis zijn geweest. Die plek paste hem niet. Hij moest zich veel aanpassen aan de andere kinderen om te kunnen samen-spelen, daar kreeg hij sociale vaardigheidstraining voor. Maar ze zagen niet dat de kinderen totaal niet met hem matchten. Ik was thuis druk, boos en kon slecht slapen. Ik slaap nu nog steeds slecht, ik ben vaak heel vroeg wakker. Maar toen werd ik ook midden in de nacht wakker. Ik was heel onrustig en ik heb dan een kort lontje.

Met meer dan 10 kinderen in een ruimte is het te druk en kan ik niet meer nadenken.

Jake moest eigenlijk naar het speciaal basisonderwijs, maar wij zagen dat dat niet zou passen. We zijn op zoek gegaan naar de kleinste school die we konden vinden. In Tilburg zijn 60 basisscholen, maar elke school had klassen van 20-30 kinderen. Dat is te veel voor hem.

Met meer dan 10 kinderen in een ruimte is het te druk voor mij. Dan kan ik niet meer nadenken.

Dus kwamen we uit bij een dorpsschool op zo'n 25 minuten rijden. Daar begon je in de combinatieklas groep 1/2/3 met 9 kinderen. Toen was je 5,5 jaar.

Ik deed al snel mee met groep 3, maar kon ook nog fijn spelen. Ik was thuis veel rustiger en sliep beter. En ik had vrienden en vriendinnen.

Daarna heb ik groep 5 en 6 in één jaar gedaan. We speelden daar veel buiten in het bos. Er was een kabelbaan, een schommel en ik klom veel in bomen.

De school ging na dat schooljaar sluiten en alleen groep 8 bleef over.

Dus toen sprong ik meteen naar groep 8.

Anders zou je naar een andere school moeten, maar kwam je in een groep van 25 kinderen.

Ik was toen 7 jaar dat ik in groep 8 zat. Een van de kinderen in de klas pestte mij.

Die spande hem voor het karretje.

En toen ik dat doorhad voelde dat zo slecht. We hebben het toen aan de juf verteld en daarna stopte het ook. Maar het was geen fijne klas.

Je paste je ook heel erg aan, je deed bijvoorbeeld brutaal tegen de juf zodat de andere kinderen je aardig zouden vinden. Dus hebben we in overleg met school besloten dat je thuisonderwijs kon krijgen voor het laatste half jaar. Maar je bleef nog wel naar de plusklas gaan.

Daar had ik vrienden en dat was heel leuk. Dat was een hele dag in de week. Elke week werkten we aan een doel en we deden Grej of the Day. We hadden telkens een project, bijvoorbeeld over de habitat van een dier. Dan onderzochten we dat en gingen we dat nabouwen, dat deden we dan samen in een groepje.

Met de leraren zoeken we samen uit wat het beste werkt.

Op maandagochtend ging ik naar school en kreeg ik les van juf Saskia, in mijn eentje, en zij gaf dan de instructies voor de hele week voor rekenen, taal en spelling. Daar kon ik dan thuis mee aan de slag. En ik kreeg een Museumjaarkaart van school.

Daarna ging ik naar de middelbare school. Ik zit nu in een voorsprongklas met 17 kinderen en dat gaat goed.

Dat is een brugklas uitgesmeerd over twee jaar. Ze leren over hoe het werkt op een middelbare school en over leren leren.

Ik heb vrienden op school. Met 9 jaar ben ik de jongste in de klas. De leraren op school begrijpen mij. Ik mag in de klas staan om te werken. Ik hou van bewegen, ik kan niet de hele dag stilzitten. Met de leraren zoeken we samen uit wat het beste werkt.

Je gaat nu voor het eerst 5 dagen in de week naar school.

Daarvoor bleef je altijd de woensdagen thuis, dat kon onder de Variawet.

Creatieve vakken en beeldende vorming vind ik leuk, dan mag ik wel mijn eigen ding doen. En wiskunde.

Ik hou er niet van als alles al vaststaat, ik wil het graag op mijn eigen manier doen.

Red.: Met de Variawet kunnen scholen meer maatwerk bieden. Kijk bij Steunpunt Passend Onderwijs voor meer informatie hierover.

Indy

18 jaar, Spirare, Blerick

Begrijpen en begrip tonen zijn twee verschillende dingen.

Ik onderneem graag veel met vriendinnen. Ik ben altijd wel op pad, daar krijg ik veel energie van. In contact zijn met anderen vind ik belangrijk. Ik heb het druk, en ik ben druk. Ik vind het moeilijk om stil te staan. Mijn hoofd gaat 1,5 keer zo snel als de realiteit, vaak denk ik "waarom gaat de wereld zo langzaam?". Ik ren soms met mijn hoofd mijn lijf voorbij. Ik ben chronisch ziek, met twee darmziekten. Wanneer ik mijzelf voorbij ren, merk ik dit vooral aan mijn gezondheid en energie. Soms cijfer ik mezelf weg. Ik heb een baantje, ga drie dagen in de week naar Spirare, heb veel overige afspraken en ik doe veel dingen in mijn vrije tijd. Ik ben bang om dingen te missen in het leven.

Ze lieten mij in de winterkou 45 minuten buiten ronddwalen.

Van de basisschool weet ik nog dat ik me onbegrepen voelde. In de kleuterklas viel ik regelmatig uit verveling in slaap. In groep 3 gaf ik al aan dat ik school haatte en naarmate de tijd vorderde werd ik steeds opstandiger. Ik werd dan ook regelmatig de klas uitgestuurd. Hier begon mijn schoolverzuim al; ik deed alsof ik ziek was zodat ik thuis mocht blijven. Maar alsnog haalde ik goede cijfers en was ik vaak de beste van de klas. Hierdoor werd mijn gedrag weggezet onder 'gebrek aan inzet', terwijl dit eigenlijk hulpkreten waren. Ik voelde me niet gehoord en niet gezien. Ik denk dat ik 10 was, dat ik al dood wilde.

Want ik begreep dat het leven en school zo is ingedeeld: basisschool, middelbare school en dan een opleiding om te werken. Dat wilde ik niet, dus wilde ik dood. Het was best pittig voor mijn moeder, zij was alleen met mij en hoogbegaafdheid kende ze niet.

Thuis ging het ook niet altijd goed. Mijn ouders hadden een vechtscheiding, dus ik kreeg ik vanaf mijn zesde jeugdzorg. Er volgden meerdere trajecten. Toen ik in groep 8 zat, kreeg ik vanuit mijn vierde traject te horen dat ik 'te complex' was en werd ik doorgestuurd naar gespecialiseerde hulp.

Een maand of zes stond ik op de wachtlijst. Toen ik met behandeling mocht starten, zat ik op het gymnasium. Op dat moment was ik zó goed in aanpassen, dat ik niet meer opstandig of druk was in de les. Het viel bijna niemand op dat het niet goed met me ging. Ik haalde goede cijfers en sloot het eerste jaar cum laude af. In de tweede werd mijn verzuim extreem en halverwege de tweede klas viel ik voor het eerst uit. Door de lockdown ben ik alsnog overgegaan naar 3 VWO.

Toen de scholen na de zomervakantie weer open gingen, werd het mij al snel te veel. Ik kreeg nóg meer last van paniekaanvallen, waar school zich geen raad mee wist. Mijn moeder en ik zijn wel 35 keer op school geweest, soms ook met mijn therapeuten, om te praten over hoe het verder moest. Totdat ik wéér een paniekaanval kreeg op school en ze mij in de winterkou 45 minuten buiten lieten ronddwalen. Mijn moeder heeft toen besloten dat het genoeg was geweest: ik viel definitief uit.

In de gespecialiseerde jeugdzorg hadden ze moeite met mijn behandeling. Veel diagnoses passeerden de revue: borderline, autisme, hechtingsstoornis, anorexia, PTSS, angststoornis, ADHD. Mijn ouders en ik herkenden mij niet in veel van deze labels. Er is ook een IQ-test afgenomen, maar de uitslag was zo disharmonisch dat er niet aan hoogbegaafdheid gedacht werd. Nadat ik volledig was uitgevallen van school ben ik naar de vrijwillige dagopname gegaan. Daar heb ik 2,5 jaar gezeten. Het is een plek waar je aan jezelf werkt, maar wel met het doel om te re-integreren binnen het onderwijs. Hierdoor is er nooit een leerplicht-ambtenaar betrokken geweest.

De puzzel viel in elkaar, ik word begrepen en ik ben nu weer gelukkig.

Ik heb lang geprobeerd om te re-integreren op het speciaal onderwijs waarmee zij samenwerkten. Eerst nog op VWO-niveau, daarna op HAVO-niveau. Elke keer als ik een stap richting school zette, zette ik er op persoonlijk vlak twee achteruit. Uiteindelijk lukte het mij een maand lang om volledig naar school te gaan. Maar daarna viel ik hard terug en moest ik met spoed opgenomen worden. Omdat het voor mij uitzichtloos was, besloot ik naar praktijkonderwijs binnen het VSO te gaan. Hier gebeurden vreemde dingen, zoals drugsgebruik in de klas. Ook hier lieten ze mij aan mijn lot over tijdens een paniekaanval en maakte mijn moeder dezelfde keuze als eerst: ik ging niet meer naar school. Een kennis heeft mij een dagje meegenomen naar Spirare, een plek voor hoogbegaafde drop-outs. Daar voelde ik mij eindelijk thuis. De puzzel viel in elkaar, ik word begrepen en ik ben nu weer gelukkig.

Begrijpen en begrip tonen zijn twee verschillende dingen. Je kunt niet van iedereen verwachten dat ze hoogbegaafdheid begrijpen, maar begrip tonen, of een poging doen, kan wel.

Jet

spreek uit: Tjet, 8 jaar, groep 5, Amsterdam

Uitproberen is fijner dan nadenken hoe het 't beste kan.

Mijn naam is Jet en ik ben 8 jaar oud. Ik heb nog twee broertjes, een van 2,5 en de andere is 10 maanden. Ik heb twee katten. De ene heet Noet en de andere Cleo, ze hebben streepjes op de vacht.

Ik maak graag dingen, zoals dingen vouwen. Origami, maar ook vliegtuigjes en zomaar dingen. Ik had een keer een katten/vossenhoofd met een ding en dat heb ik in elkaar geplakt. Toen had ik een fantasiedier gemaakt van origami. Bij origami, als ik wat wil uitvinden, dan doe ik meestal gewoon wat of bij een vliegtuigje. Want het is heel moeilijk om te weten 'dit is heel goed' dan moet je echt heel goed nadenken. Ik kan ook gewoon een beetje wat doen en dan kijken en een beetje uitproberen. Soms vouw ik zomaar iets en lijkt het ineens op een hoofd met kattenoren en een vossensnuit.

Uitproberen is fijner dan helemaal nadenken hoe ik het 't beste kan doen. En ik vind het leuk om dingen heel letterlijk te nemen en daar dan grapjes van te maken.

Ik zit op muziekles, daar doen we allerlei dingen: verschillende soorten muziek maken met verschillende instrumenten. Dat doe ik met andere kinderen samen, die zijn fijn en doen niet irritant ook al zijn ze wat jonger. Ik zit ook op scouting.

Ik voel me maar een beetje jongen, maar het maakt niet uit wat ik ben eigenlijk.

Programmeren vind ik heel leuk. Ik ben een cookieclicker aan het maken en ik leer een vriendje hoe hij moet programmeren. Want ik wil vaak met hem spelen, maar hij kan nog niet zo goed programmeren dus dan leer ik hem dat. Dat doen we met Scratch, dus gaan we bij hem best wel vaak Scratchen.

Ik zit op de basisschool, de afkorting van de naam is BOEI. Het is een gewone school en ik zit in groep 5. Op school vind ik de plusklas leuk en Sprinter, dat is een soort van boek voor als je klaar bent met rekenen. Het heeft leuker rekenwerk, wat moeilijker. Dan heb je deze toverdrank plus die toverdrank en een paar van die dingen en dan moet je dat ontcijferen, soms heb je ook sudoku's en dat soort dingen. De plusklas is een halve dag in de week.

Met de plusklas beginnen we meestal met Smart Games en we hebben Rekenen XL, een soort van andere rekenboeken dat je meer moet nadenken. En er zijn ook allemaal projecten. Maar mijn lievelingsding van Denklab was dat we met een soort van bamboestokjes en elastiekjes een bouwwerk gingen maken.

We hadden ook een keertje dat we een Kapla bouwwerk gingen maken, maar dan mocht je niet overleggen. Alleen aan het begin 1 minuutje overleggen, we waren we met z'n drieën in een groepje, maar dan mocht je daarna niets meer zeggen.

Ik heb twee juffen in mijn gewone klas, die zijn heel fijn. Ik weet niet zo goed waarom ze fijn zijn. Ik heb wel het idee dat ze mij snappen. Als er iets is, of ik vind iets niet fijn, dan moet ik wel gewoon aan het werk. Dat probeer ik dan te doen. Het is belangrijk dat leraren doen wat ze zeggen. We hadden dus een soort van bolletjes in de klas en als de pot vol zit met bolletjes dan krijg je een beloning. We hadden iets van een maand die bolletjes niet meer gebruikt, de juffen waren het helemaal vergeten. En iedereen zei dat ook tegen ze, maar het leek alsof ze het niet hoorden. Maar nu zijn ze er eindelijk weer aan begonnen.

Ik heb op school wel geprobeerd te zeggen dat ik me niet fijn voelde, maar ik stop gevoelens gewoon meestal weg.

Er zitten 24 kinderen in mijn klas. In mijn klas zitten wel wat kinderen die irritant zijn. Ze doen irritant om allemaal verschillende redenen, maar niet om mijn schoolwerk. Soms omdat ik grom, of omdat ik lang haar heb. Sommigen denken dat ik een meisje ben. Ik voel me maar een beetje jongen, maar het maakt niet uit wat ik ben eigenlijk. Kleren en hoe ik eruit zie maken mij ook niet zo uit. Ik heb vriendjes met wie ik dezelfde grapjes kan maken.

Ik word nu niet meer heel snel boos op school, maar nog best wel snel.

Als ik me niet fijn voel dan knabbel ik op mijn lip of krabbel ik aan mijn huid, of ik pluk aan mijn kleren. Dat heb ik nu niet meer zo erg.

Mijn vorige juf was niet zo heel fijn en toen voelde ik me niet fijn. Ik had toen veel niet fijne gevoelens, ik weet niet goed hoe ik dat moet uitleggen en de goede woorden te vinden. Ik heb op school wel geprobeerd te zeggen dat ik me niet fijn voelde, maar ik weet niet meer wat de juf toen deed. Ik stop het [de gevoelens] gewoon meestal weg. Andere kinderen kunnen dat ook doen.

Aiden

12 jaar, 2 VWO, Broek In Waterland

Mijn talent is dat ik heel creatief denk.

Ik ben Aiden, 12 jaar en woon met mijn ouders en broer in Broek in Waterland. Ik houd van voetballen en tennis, ik heb soms ook wel zin in schaken. In een week heb ik twee keer voetbaltraining, één keer tennistraining en ik heb op zaterdag een voetbalwedstrijd. Heel soms doe ik een tenniscompetitie op zondag. Dan moet ik én zaterdag én zondag sporten, dat is wel genoeg.

Mijn talent is dat ik heel creatief denk. Door mijn creatieve brein ben ik goed in dichten, schrijven en kan ik snel oplossingen bedenken. Mijn broer heeft een insulinepomp en mijn moeder vroeg mij of ik iets kon bedenken om de pomp te verbeteren. Na een half uur kwam ik van mijn kamer met een oplossing. Je kunt niet alleen insuline in de pomp gebruiken, maar ook glucose. Hiermee kan de pomp zonder andere benodigdheden je bloedsuiker volledig reguleren. Mijn broer is denk ik ook hoogbegaafd. Hij begrijpt dingen ook heel snel. Maar hij komt niet met dezelfde ideeën als ik, want hij is meer bezig met voetbal.

Ik vond het jammer om mijn vrienden achter te laten, dat de school te ver weg was.

Eerst zat ik gewoon op een school in de buurt. In groep 4 ben ik getest en daar kwam uit dat ik hoogbegaafd ben. Ik werd getest omdat ik merkte dat ik geen zin had in school en de uitleg duurde te lang; ik begreep alles veel sneller. Het jaar nadat ik getest ben, ben ik naar een school voor hoogbegaafde kinderen gegaan. Daar kreeg ik speciaal onderwijs met meer uitdagende dingen zoals Spaans, schaken en Chinees. Om op deze school te kunnen komen, heb je een test nodig waaruit blijkt dat je een IQ boven 130 hebt en hoogbegaafd bent.

Moeder: Aiden was in die tijd veel ziek. Elke nacht of avond was er wel iets. Dat was een moeilijke periode. Wij wonen in dorp met veel kinderen die goed kunnen leren. De school van Aiden stond er eerst niet voor open om te testen en ik kreeg letterlijk te horen 'oh, daar hebben we weer zo'n moeder die denkt dat haar kind hoogbegaafd is'.

Ik heb wel eens huiswerk van mijn broer gevonden, toen zat hij in groep 8 en ik in groep 4. Dat heb ik toen gemaakt en mijn broer heeft het ingeleverd. Hij zei op school wel dat ik het had gemaakt. Ik had alles goed.

Ik speelde toen veel met Playmobil en LEGO. Dan speelde ik dat er een bankoverval was en zette ik alles zo neer dat de boeven niet weg konden komen.

Dat deed ik vooral wanneer ik me niet fijn voelde na schooltijd.

In eerste instantie had ik geen zin om naar een nieuwe school te gaan. Ik vond het jammer om mijn vrienden achter te laten, dat de school ver weg was en ik daarom met de taxi naar school moest. Dat alles ver weg was, maakte het lastig om na schooltijd af te spreken met vrienden of klasgenoten. Mijn eigen vrienden uit het dorp zag ik nog wel, maar ik zag ze minder omdat ik een half uur later thuis was en dan had iedereen al met iemand anders afgesproken. Soms bleef ik na schooltijd iets langer op school met vrienden, maar dit kon alleen als mijn moeder mij kon komen ophalen.

Dat alles ver weg was, maakte het lastig om na schooltijd af te spreken met vrienden of klasgenoten.

Op de nieuwe school vond ik het na twee weken wennen wel leuk. Chinees vond ik leuk, alleen kon ik er niet tegen dat ik het niet helemaal kon leren voordat ik van school af ging. Drama vond ik heel leuk. Daar kwam het van pas dat ik creatief ben, omdat we zelf onze decorstukken maakten. Spaans sloot aan op het Spaans van de middelbare school waardoor ik daar niets voor hoefde te doen in het eerste jaar. Er zitten dus voor- en nadelen aan een school voor hoogbegaafden.

Op de middelbare school was het wennen en apart dat ik niet meer die extra dingen had. Ik wilde eigenlijk het voortgezet onderwijs overslaan en gelijk naar de TUDelft gaan. Het zou fijn zijn als je wel al een studie kan doen, terwijl je nog op de middelbare school zit. Daar hebben we wel naar gezocht, maar dat konden we niet vinden.

Ze weten nu op de middelbare school wel dat ik hoogbegaafd ben, maar ze kunnen er niet veel mee doen. Wel hebben we afspraken gemaakt. Als ik de uitleg al snap, mag ik eerder beginnen met werken. En nu zijn we in overleg of ik meer uitdagende lessen kan krijgen, zoals meedoen met een jaar hoger of vast een module scheikunde of natuurkunde.

Een school voor hoogbegaafden is fijn omdat ze je snappen. Ik ging hierdoor met meer plezier naar school. Maar het liefst was ik met mijn eigen vrienden uit het dorp in de klas gebleven, maar dan met meer uitdaging.

Heeft u ook een papieren tijger in de klas?

Leer hoogbegaafde kinderen begrijpen, herkennen en begeleiden.

www.lich.nl/cursus-hoogbegaafdheid

Landelijk Informatiecentrum
Hoogbegaafdheid

www.lich.nl

Alternatieve voorzieningen

Voor een evenwichtige en gezonde ontwikkeling hebben kinderen behoefte aan een veilige omgeving, verbinding met hun begeleiders en peers. Gezien worden, begrepen worden en het gevoel hebben dat je aansluit bij de mensen om je heen, kan deze bedding geven. Voor hoogbegaafden is het heel fijn als er meer mensen in de directe omgeving zijn die net als zij een net wat anders dan gemiddeld brein hebben. Dat ze zich kunnen spiegelen en dat ze voelen: ik ben niet alleen en ik ben niet gek of anders. Zodat ze ervaren en voelen dat ze vertrouwen genieten in hun doen en laten.

Het 'abc'; autonomie, binding en competentie, de drie basisbehoeften van ieder kind, blijkt in het onderwijs vaak een uitdaging om vorm te geven passend bij de ontwikkelbehoeften van hoogbegaafde kinderen. Het lukt scholen niet altijd om goed genoeg bij die ontwikkelbehoeften aan te sluiten. Soms door een gebrek aan expertise, een gebrek aan peers, faciliteiten, medewerkers, tijd, financiële middelen, of door een combinatie van deze factoren.

Er zijn verschillende voorzieningen in Nederland gespecialiseerd in het bieden van wat deze kinderen nodig hebben. Zoals we in dit magazine laten zien, kan het per kind verschillen wat er nodig is. Een traject op maat, kleinschalige begeleiding, ontwikkelingsgelijken waar kinderen en jongeren zich mee kunnen spiegelen, meer ruimte en aandacht voor de verschillende ontwikkelbehoeften die hoogbegaafden hebben, ruimte voor het hoogbegaafd zijn - om hoogbegaafd te zijn; het zijn allemaal gereedschappen in de kist van deze voorzieningen.

Ze werken samen met ouders, kind en waar nodig met school en jeugdzorg. Mét jarenlange kennis en expertise op het gebied van hoogbegaafdheid.

Ze bieden een plek waar je jezelf mag zijn, waar jouw talenten en relaties centraal staan.

Wij roepen alle partijen betrokken bij de ontwikkeling van hoogbegaafde kinderen en jongeren van harte op om gebruik te maken van de kennis en expertise die er al is. Méér samenwerken, meer denken in oplossingen en mogelijkheden, minder zelf het wiel opnieuw uitvinden.

Voetnoot: De lijst van voorzieningen is niet uitputtend bedoeld. De makers van dit magazine, de leden van dit projectteam en Stichting Hoogbegaafd! hebben geen belangen bij een van deze genoemde voorzieningen. Zij staan niet garant en nemen geen enkele verantwoordelijkheid voor de geboden diensten of het aanbod.

Annebel

5 jaar, groep 3, Maassluis

Ik vind het leuk om dingen uit te proberen.

Ik ben Annebel, ik ben 5 jaar en word bijna 6. Thuis ben ik een echte knutselaar, kleuren vind ik leuk en spelletjes doen met mama, papa en mijn zusjes. Ik heb 3 zusjes. Zij zijn 4, 2 en 1 jaar. We spelen vaak een kaartspel waarbij je elkaar een beetje pest.

Ik zit nu in groep 3; ik ben sneller door groep 1 en 2 gegaan. De rest van mijn klas is wel al wat ouder, dat vind ik niet echt leuk. Als ze jarig zijn, dan worden ze 7 of zelfs 8 en ik moet nog 6 worden, dat is pas in groep 4. Maar we kunnen wel fijn samen spelen, vooral buiten. Want in groep 3 speel je niet echt meer binnen, dat doe je alleen in groep 1 en 2. Dat mis ik wel een beetje, want ik hou van spelen en bewegen. Maar rekenen is mijn lievelingsvak en ik vind het heel leuk om mijn eigen laatje te hebben! In groep 1 en 2 moest je je eigen eten en drinken op de grond zetten als je klaar was. En dat hoeft nu niet meer.

Toen ik sneller naar groep 2 ging, heb ik van een paar klasgenoten een kaart gekregen met daarop 'succes in groep 2'. Ik vond het niet leuk om naar een andere groep te gaan, want toen had ik nog geen vriendinnen in die groep. Nu gaat het beter en heb ik vriendinnetjes in de klas, maar ik weet nog niet hoeveel. Ik moet nu kiezen wie ik uitnodig voor mijn kinderfeestje en ik wil het liefst tien kinderen uitnodigen, maar ik word geen tien dus moet ik kiezen. Ik heb nu ook vriendinnen in groep 4. Ik voel me geen 5 jaar, dat klopt niet. Omdat mijn klasgenoten ouder zijn en ik vind oudere dingen leuk, zoals LEGO-sets of boeken voor oudere kinderen.

Ik voel me geen 5 jaar, dat klopt niet.

Ik zit op zwemles en dansles. Met school mocht ik naar de sport Experience. Ik vind het leuk om verschillende dingen uit te proberen, zoals circus. Theater en optreden vind ik erg leuk, dan mag ik op het podium staan en gaan alle mensen en groepen naar mij kijken!

In de klas moet ik na mijn taken RekenXL doen. Ik doe niet meer de plustaken, want die vond ik te makkelijk. RekenXL doe ik samen met een klasgenoot. Één juf helpt ons daarbij, die geeft ons de opdracht. De juf geeft aan welke gewone taken ik moet maken, ik hoef niet alles meer te maken. Er is ook een juf die mij op dinsdag ophaalt en dan gaan we weer ander rekenwerk maken of een stripverhaal. Volgende keer heeft de juf weer wat anders voor mij. Dat vind ik heel leuk om te doen.

Mijn juffen snappen mij goed. In het begin van het jaar ging het niet zo goed, dat was nog heel erg wennen en ging ik gek doen in de klas. Maar nu heb ik heel goed contact met ze en dan durf ik wel te vertellen als er iets is. Soms weet ik gewoon dingen, maar ik weet niet waarom ik die dingen al weet en dat is dan lastig om uit te leggen aan de juf. Dat vond ik in het begin heel spannend om te zeggen, maar dat durf ik nu wel te vertellen. Mijn juf zegt ook dat ik mij niet hoeft te verstoppen. Soms doe ik dat nog wel, dan doe ik net of ik iets niet weet of niet kan, maar mijn juf heeft dat nu door.

In het begin van het jaar ging het niet zo goed, dat was nog heel erg wennen en ging ik gek doen in de klas. Maar nu heb ik heel goed contact met de juffen en dan durf ik wel te vertellen als er iets is.

Toen het niet zo goed ging op school wilde ik de hele tijd bij mama blijven en niet naar school. Als ik mij fijner wil voelen, ga ik op school even met juf kletsen en thuis veel met mama knuffelen en tekenen, knutselen en sommen bedenken voor mijn zusje.

Mijn vriendinnen zijn kinderen uit mijn klas, of groep 4, of van dansles of zwemles. Met mijn vriendinnen uit groep 4 speelt het iets fijner omdat ze mij sneller begrijpen, zij weten net wat meer en lezen ook dezelfde boeken. Ik hou van samenleesboeken en moppenboeken. Mijn lievelingsgrap is 'Welke dag is de lievelingsdag van een astronaut? – Maandag!'

Het is fijn dat mijn juf kinderen bij zich roept en dan kijkt ze of ik misschien een ander boekje nodig heb, of op een ander niveau mag werken. Maar soms is het niet fijn dat iedereen dat ziet, dus nu heeft ze in mijn rekenboek geschreven wat ik niet hoeft te maken. Dan zie ik het wel, maar de rest van de klas niet.

Ik mis op school wel het spelen en meer contact met andere kinderen. Het is veel zitten en schoolwerk maken, we doen ook weinig projecten samen met andere kinderen in de klas.

Tijmen

17 jaar, HAVO, Rotterdam

Veel dingen zijn geregeld, niet voor hoogbegaafdheid.

Ik ben Tijmen, 17 jaar, slechthorend en hoogbegaafd. Ik doe aan hoog niveau roeien, daar heb ik een topsportstatus voor. Dit jaar is mijn eindexamen HAVO. Sinds kort ben ik politiek geïnteresseerd en ben ik bestuurslid bij DWARS Rotterdam. Ik woon met mijn ouders. Mijn twee oudere zussen en broer zijn het huis uit. Mijn moeder is hoogbegaafd en misschien mijn oudste zus. We zijn allemaal slechthorend. Thuis viel het op dat ik meer wist dan mijn oudere broers en zussen. En toen mijn tien jaar oudere zus een onderzoek moest schrijven, gaf ik haar verbeterpunten.

In groep 1 en 2 zat ik op een dovenschool. Daar werk je veel met gebaren en het leertempo is laag. Een groep 8 leerling daar weet minder dan een reguliere groep 8 leerling. De nadruk ligt op vaardigheden leren en een goede uitspraak ontwikkelen. Je talent wordt daar minder gezien. Ik zat er standaard elke dag op de gang. Het was te makkelijk en dan ga ik klieren.

In groep 3 ging ik naar een normale school. Ik kwam blijer thuis, maar ik had weerstand om naar school te gaan en was vooral gefrustreerd. Ze probeerden mij wel te snappen, ik kon beter met de leraren dan met de kinderen. Ik heb de plusklas geprobeerd, maar ik liep te veel te klieren. Ik denk door verveling.

In mijn hoofd had ik een soort ideaalbeeld van de middelbare school. Als ik mij op de basisschool verveelde, dacht ik: 'Op de middelbare school zal het beter zijn'. Maar er veranderde niet zoveel. Zo houd je jezelf voor de gek.

Ik liep te veel te klieren. Ik denk door verveling.

In gymnasium 1 was ik gewend dat ik vaak de slimste was, maar nu zaten meer mensen in mijn klas met dezelfde denkkracht. Dat was confronterend en ik vond dat irritant. Op de middelbare school moet je meer leren en meer feitenkennis hebben. Zo niet, ga je onderuit. Ik haalde lage cijfers en moest daarom naar huiswerkbegeleiding. Daardoor maakte ik lange dagen en kwam ik pas om 7 uur 's avonds weer thuis. Dat vond ik niet leuk. Nog voor de kerstvakantie ben ik al afgestroomd en moest ik van school wisselen.

Ik koos voor tweetalig HAVO/VWO. Achteraf had ik me beter moeten oriënteren. Daar kreeg ik Engels, Nederlands, Duits, Spaans, Frans en Chinees, maar ik had het eerste halve jaar gemist.

Op dat moment had ik geen motivatie om de achterstand in te lopen, dus ging ik naar 2 HAVO (tweetalig). Bepaalde dingen gingen goed, zoals voor biologie kun je in het Nederlands bepaalde namen voor termen beredeneren. Maar die termen weet je dan in het Engels niet, dat ging mis op toetsen. Ik moest toen blijven zitten of afstromen. Mijn ouders stuurden mij naar de MAVO op weer een andere school. Er waren wel leraren die met mij praatten toen het slecht ging en ik afstroomde. Maar als je zelf niet wilt, kan iemand hoog of laag springen, dan gaat het niet gebeuren.

Ik heb destijds de minister van OCW gemaïld.

De MAVO was wel een eye-opener. MAVO is het niveau van de gemiddelde Nederlander, terwijl dit voor mij aanvoelt als erg laag. Dat was een confronterende gedachte. Van: 'Ik heb iets, ik kan iets en ik doe er helemaal niks mee'. Aan het einde van 3 MAVO had ik zulke goede cijfers dat ik weer terug wilde naar de HAVO. Dus zocht ik uit hoe dat zou kunnen, maar daar kon ik niks over vinden. Ik heb destijds de minister van OCW gemaïld en kreeg een nette reactie terug. Dat als een school mij wilde aannemen dat gewoon mag. Toen heb ik alle scholen in Rotterdam en omstreken gemaïld, maar niemand zag het zitten. Ik mocht niet vervroegd examen doen en moest echt eerst 4 MAVO doen. Ik slaagde cum laude en ging naar de HAVO. Daar haalde ik weer hoge cijfers en wilde daarom door naar het VWO. Dat mocht niet. Uiteindelijk is de route HAVO, HBO-propedeuse en dan universiteit sneller dan HAVO, VWO, universiteit. Op het HBO ben je bezig met concrete stof en niet allerlei randvakken, dus dat is ook fijner.

Het onderwijssysteem is schandalig; je wordt tegengewerkt terwijl je zo gemotiveerd bent en goede cijfers haalt. Als je slechthorend bent, heb je automatisch recht op begeleiding. Hetzelfde geldt voor als je goed bent in sporten. Door mijn topsportstatus kan ik minder naar school gaan. Officieel ben ik geen thuiszitter, maar ik kan me niet herinneren dat ik ooit 4 weken achter elkaar elke dag naar school ben gegaan. Zowel op de basisschool als op de middelbare school.

Veel dingen zijn goed geregeld, maar voor hoogbegaafdheid niet. Ik ben niet uniek in mijn problemen en omdat het niet uniek is, kun je het met beleid veranderen. Dus heb lef om het te veranderen, zodat iedereen zoveel mogelijk mee kan doen.

Josja

10 jaar, groep 8, Gouda

Het voelt niet echt alsof iedereen zichzelf mag zijn.

Ik ben 10 jaar en zit in de hoogbegaafdenklas groep 8. Er zijn meerdere hoogbegaafdenklassen en ook reguliere klassen op deze school. Ik woon in Gouda met mijn ouders en oudere zus Sam. Zij is wel heel slim, maar denk ik niet hoogbegaafd.

In mijn vrije tijd houd ik van lezen, zingen en naar muziek luisteren. En ik doe mee met een musical, daar oefen ik voor. Ik houd van tekenen en zelf dingen maken, zoals grote knutsels.

Muziek zit wel echt in mij. Ik kan heel erg meeleven met de muziek, daar geniet ik van.

Om hulp vragen of aangeven als ik iets nodig had, vond ik heel moeilijk.

Bij de musical heb ik goede vrienden gemaakt. Met mijn musicalvrienden praat ik niet over school, daar wil ik dan niet mee bezig zijn. Ze weten wel dat ik hoogbegaafd ben, maar ze denken dat het alleen maar is dat je slim bent.

Op het podium staan voelt anders dan dat je op school naar de juf of meester moet lopen om een vraag te stellen. School vind ik niet bepaald leuk om heen te gaan en musical vind ik echt heel erg leuk om te doen.

Tot begin groep 4 zat ik nog in een reguliere klas. Ik was eigenlijk altijd als eerste klaar op school en ik snapte alles en vond het daardoor best saai op school. Ik wilde graag moeilijker werk. Mijn ouders hadden bedacht dat ik misschien hoogbegaafd kon zijn, dus daarom ben ik toen getest. Daarna ben ik overgestapt naar deze school om hoogbegaafdonderwijs te krijgen.

Het werd toen wel beter, maar omdat ik op de oude school nooit hulp hoefde te vragen, vond ik het lastig als ik dingen niet snapte. Om hulp vragen of aangeven als ik iets nodig had, vond ik heel moeilijk. Dat gaat nu wel beter. Maar liever doe ik het zelf of vraag ik het eerst aan klasgenoten. Als ik dingen niet snap dan voelt het alsof ik heel dom ben en dat ik niks kan.

Ik vond het altijd spannend om vrienden te maken. En als ik vrienden had, dan was ik bang dat ze me niet meer leuk vonden als ze een dagje met iemand anders gingen spelen. Dat is nu wel minder, maar ik heb dat nog wel een beetje.

Op school beginnen we eerst met het doornemen van de dag. Vaak beginnen we met rekenen. Het is een vast schema wat we hebben. Als ze een keer taal en rekenen wisselen, dan geeft dat snel een storing in mijn hoofd.

We doen ook projecten. We hebben een vak met aardrijkskunde, geschiedenis en nog wat dingen in elkaar gemixt. En dan aan het einde van een onderwerp doen we een project ermee.

Zoals een tijdsluik maken, of een quiz om je kennis te testen over Australië. Dan kun je laten zien hoeveel je geleerd hebt en de leraren weten dan hoe jij dit soort dingen leert.

We hebben nu ook een vak studievoordigheden, dat had ik op de vorige school niet. We hebben echt een andere manier van leren.

Ik weet niet of de leraren mij begrijpen. Bij sommige dingen denk ik van wel, zoals wanneer een ruzie hard bij mij binnenkomt. Maar soms weten ze niet echt hoe ik denk in mijn hoofd en hoe ik iets ervaar. Dan vragen ze wat ik bedoel, maar dat vind ik dan moeilijk uit te leggen. Ik houd graag mijn problemen bij mijzelf.

Op mijn vorige school voelde het alsof ik er niet toe deed. Ze wilden niet weten hoe ik een ruzie ervaarde of hoe ik erover kon piekeren.

Kinderen twifelen of ze wel leuk gevonden worden als ze zichzelf zijn.

Ik ben van groep 6 naar groep 8 gegaan en zit nu in een groep 7/8 met 23 kinderen. Er zijn veel kinderen in mijn klas die van een andere school komen. Ze hebben vaak al een klas overgeslagen, nog op de oude school.

Als je in een klas zit met veel kinderen, dan zijn er ook veel geluiden. Elke lade die wordt dichtgeslagen hoor je, elk kuchje en daar word je hoofd dan zo vol van. Dat vind ik echt vreselijk!

Het voelt niet echt alsof iedereen in de klas zichzelf mag zijn. Veel kinderen twifelen of ze wel leuk gevonden worden als ze zichzelf zijn. Als ik merk dat kinderen zich aanpassen, is er altijd wel iets waardoor ze niet willen vertellen waarom ze dat doen.

Bij het kiezen van een middelbare school heb ik vooral gelet op het onderwijs dat gegeven wordt. Op de school die ik gekozen heb, is er een speciaal iemand voor hoogbegaafde leerlingen. Maar er zijn bijna geen scholen die dat hebben.

Iedereen die hoogbegaafd is, zou zich niet moeten aanpassen want je bent gewoon het allerleukst als jezelf.

Juan

16 jaar, uitgevallen, Amsterdam

Het enige wat ik nodig had, was dat ze naar mij kijken.

Ik ben Juan, 16 jaar en woon in Amsterdam. Ik ben enig kind. Mijn moeder is van Marokkaanse afkomst en mijn vader is Spaans. Ik heb verschillende hobby's, maar tennis en het kijken van films en series zijn nu favoriet. Op het moment probeer ik vooral te relaxen, rust op te zoeken.

Mijn basisschool was een montessorischool. Alles leek vrij "normaal". Ik had veel contact met klasgenoten ook na schooltijd. Ik vond school vooral gezellig. Ik had het gevoel dat ik niet goed begrepen werd, maar ik stond er niet bij stil. Om mezelf een beetje nuttig te maken, begon ik mijn klasgenoten met hun werk te helpen. Ik was goed in rekenen en spellen, maar kreeg geen extra uitdaging. In groep 7 kreeg ik last van tics. In dat jaar kreeg ik een voorlopig VMBO-T advies op basis van de CITO toets. Ik lees de vragen anders, maar dat wist school niet.

Moeder: Zonder dat Juan het doorhad, moesten wij continu op school verschijnen. Omdat een echte oplossing uitbleef hebben we Juan algemeen laten testen om te kijken wat er aan de hand kon zijn. Wij schrokken ervan dat hij hoogbegaafd is. Er hangt zo'n stigma omheen van 'elitair' zijn. Ik heb dit met school gedeeld, die zei dat het aan het VO was om iets met de uitslag te doen.

Met het VMBO-T advies begon ik op mijn nieuwe school. Ik wist toen niet zo goed wat hoogbegaafd zijn betekende. In de brugklas kreeg ik moeite om mijn schoolwerk op tijd af te krijgen en raakte het overzicht kwijt. Daar hadden we het wel over met school, maar volgens mij begrepen ze het niet. Ik kreeg één uur in de week plusklas, verder veranderde er niets. Ik moest eerst iets laten zien voordat er iets gedaan kon worden.

Door de stress ben ik toen uitgevallen.

Omdat hulp uitbleef, besloot mijn moeder mij met de lesstof en huiswerk te helpen. Ik kwam steeds minder goed in mijn vel te zitten en kreeg steeds minder zin in alles. Ik had vaak last van buikpijn. Dat ging zo door tot ik besloot in het derde jaar na de kerstvakantie van school te wisselen.

Op mijn nieuwe school in Amsterdam-Noord was het helemaal drama. Ik kreeg geen toegang tot lesmateriaal in de Somtoday app, waardoor ik niet kon meedoen. Ik wist mijn rooster niet, kon me niet voorbereiden op toetsen en proefwerken. Begeleiding was er niet. Dit voelde als pestgedrag, vooral omdat ik herhaaldelijk om mijn inloggegevens vroeg. Door de stress ben ik toen uitgevallen en buiten mijn schuld bleef ik zitten.

Deze school heeft Juan buitengesloten. Dit had een grote impact op zijn zelfbeeld en gevoel van veiligheid.

Na een tijdje zoeken, begon ik op een voltijds hoogbegaafdenschool buiten de stad. Het is een kleine school. Ik kwam terecht in een klein groepje met vier andere hoogbegaafde leerlingen. Daar ben ik een van de weinige leerlingen met een gemengde culturele achtergrond. Deze school hoort anders te zijn, door de kleine klassen en kennis over hoogbegaafdheid. Toch kwam er geen hulp.

Meer begrip is daarom nodig, ook voor hoogbegaafden met andere etnische achtergronden.

Er was te veel herhaling en het was saai. Soms was mijn huiswerk heel raar, zoals voor woordenschat. Bijvoorbeeld: 'welke kleur is Koekiemonster?', de rest van de klas kreeg dat niet. Terwijl ik juist heel goed ben in talen.

We hebben bewust voor deze school gekozen. We wilden nu juist de focus op zijn welzijn en veiligheid hebben. Juan voelde zich op zijn vorige school erg onveilig.

Op deze school werd mijn gevoel van onveiligheid weer versterkt toen ik beschuldigd werd van plagiaat, terwijl ik niks verkeerd heb gedaan. Zodra ik iets liet zien, werd dat niet geloofd. Ze gaan dan geen gesprek met mij aan en hebben hun oordeel al klaar.

Mijn motivatie werd steeds minder en minder. Ik kreeg lichamelijke klachten, was moe en viel tijdens de les in slaap. Voor de kerstvakantie kon ik tijdelijk niet meer naar school en vroeg school om hulp. Na de kerstvakantie leek het even beter te gaan, maar al snel kwamen de klachten terug. Toen kwam ik erachter dat het onderwijs, de manier waarop, niet bij mij past.

Op dit moment weet ik niet wat nog een goed idee is, ik heb al zoveel dingen geprobeerd. Het voelt alsof er nergens plek is voor mij.

We gaan nu eerst met hulp zijn schoolervaringen verwerken en tot rust komen. Als je je zo onveilig voelt, komt er niks binnen.

Het enige wat ik nodig had, was dat ze naar mij zouden kijken. Naar wie ik ben en wat ik nodig heb. Dat ze wilden weten hoe ik leer en daar rekening mee houden. Nog steeds wordt hoogbegaafdheid als een luxeprobleem gezien. Meer begrip is daarom nodig, ook voor hoogbegaafden met andere etnische achtergronden.

Nayra

11 jaar, groep 8, Vlaardingen

Hoogbegaafd en toch moeite hebben met basis dingen.

Ik ben Nayra, 11 jaar en ik heb één broertje die ook hoogbegaafd is. Ik zit op de Verbazisschool Wow in Rotterdam. Wij wonen in Vlaardingen met papa, mama en een kat. Nayra is een Boliviaanse naam, mijn vader komt uit Bolivia. Thuis spreken mijn ouders met ons een mengelmoes van Engels, Nederlands en Spaans. Ik kan alles verstaan. Sporten doe ik graag: atletiek en paardrijden. En ik houd van lezen en tekenen. Soms speel ik buiten met vrienden of spreek met ze af na schooltijd. Dat doe ik niet zo vaak want ze wonen wat verder weg.

Op mijn eerste school had ik in groep 1 een juf die ik niet leuk vond. Ik weet niet meer waarom. Op die school voelde ik mij buitengesloten. We woonden vlak bij die school, maar na een half jaar verhuisden we en ben ik van school gewisseld.

Ik kreeg geen extra hulp bij rekenen en spelling.

Mijn tweede school was een heel grote reguliere school. Daar ben ik verder gegaan in groep 1. Toen vroegen ze of ik wilde versnellen naar groep 3. Daar heb ik toen voor gekozen en daar leerde ik mijn beste vriendin kennen.

Moeder: In groep 3 vielen haar schoolresultaten tegen en wilden ze haar laten zitten. We hebben toen getest en daar kwam een heel hoog IQ uit. Dat was fijn, anders hadden we niet aan hoogbegaafdheid gedacht.

Uiteindelijk vond ik het op die school niet zo leuk meer. Ik had veel moeite met rekenen, spelling en ook even met lezen. Op school deden ze niet zo veel wat hielp. De leraren snapten mij niet. Ik had soms werk van de plusklas op school dat ik in de klas moest doen en dat mocht dan niet. En ik kreeg geen extra hulp bij rekenen en spelling.

Ze vonden het lastig: een hoogbegaafd kind die moeite heeft met rekenen en met taal, dat die dan óók extra uitdaging nodig heeft.

We hadden weektaak met de dingen die in je een week moest doen. Als je dat niet af had, moest je nablijven om het af te maken. En dat had ik bijna elke week. Toen mocht ik een paar dingen minder doen. Elke dag was ik gefrustreerd en niet blij. Doordat kinderen luidruchtig waren en lokalen op de gang zaten, was het heel druk. Soms zat de klas helemaal vol met een stuk of 30 kinderen.

Ik raak snel afgeleid, dat heb ik nu nog. Maar omdat het saai was, was het nog lastiger om mijn aandacht erbij te houden.

Ze deden wel hun best, dan keken ze welke leerkrachten zich bezighielden met hoogbegaafdheid. Of ze mixten klassen weer opnieuw om te kijken wat beter zou passen.

Een dag in de week mocht ik naar de plusklas. Dat was de enige leuke dag in de week. Daarvoor ging ik naar een andere school en daar had ik goede vrienden. We gingen daar gericht op één ding oefenen. We hadden vakken als leren leren en we werkten aan projecten.

Na de herfstvakantie in groep 7 ben ik van school gewisseld naar mijn school nu. We waren al even aan het kijken naar hoogbegaafdenscholen, omdat het niet goed met mij ging op school. Ik wilde liever bij mijn vriendinnen blijven. Maar ik denk dat als ik langer op de school was gebleven dat ik ziek was geworden van school. Ik was chagrijnig thuis en had sneller ruzie met mijn broertje.

Eind groep 6 hadden we de psycholoog ingeschakeld, het samenwerkingsverband, schoolmaatschappelijkwerk en later nog coaching. Ze wilden testen op autisme en ADHD. Maar in de zomervakantie had ik gewoon weer een leuk fijn kind.

Maar ik denk dat als ik langer op die school was gebleven dat ik ziek was geworden van school.

Nu is school veel leuker en heb ik 's ochtends zin om naar school te gaan. We zitten een uur langer op school, we hebben meer pauzes en spelen meer buiten.

Op deze school heb ik extra hulp gekregen voor rekenen en spelling, RT. We zijn helemaal opnieuw begonnen, bij groep 3 werk. Om te kijken wat ik wel en niet wist.

Ze doen niet aan nablijven en ik heb nog niet meegemaakt dat ze een kind moesten straffen.

Ik blijf nog een jaar in groep 8, omdat ik nu op het niveau van groep 7 zit. Dan heb ik een jaar rust en tijd om dingen in te halen.

Voor de middelbare school lijken praktijklessen mij leuk. Dingen als dierenverzorging en koken.

Ik ben niet echt iemand die later allemaal studies gaat doen.

Mensen denken vaak dat omdat je hoogbegaafd bent, alles te makkelijk is en je meer uitdaging nodig hebt. Het kost dan veel moeite om uit te leggen dat het niet altijd per sé zo hoeft te zijn. En dat het ook gewoon kan zijn dat je juist meer moeite hebt met basis dingen. Dat je daar meer tijd voor nodig hebt om het te begrijpen.

Jitse

9 jaar, groep 6, Waalwijk

Ik was bang dat als ik iets zei, dat dat er niet mocht zijn.

Ik ben Jitse, 9 jaar en ik ben mijn broer Sijmen verloren aan kinderkanker. Ik woon met mijn vader en moeder in Waalwijk en zit op een hoogbegaafdenschool. We hebben een tijdje in Amerika gewoond voor betere zorg voor Sijmen. Nu zijn we aan het verhuizen naar een nieuw huis in Waalwijk.

Sijmen mocht er niet zijn.

Ik zit op twee sporten: atletiek en voetbal. Ik speel ook graag op de Nintendo Switch. En ik ben veel buiten, dan klim ik op de steigers bij ons nieuwe huis. Ook maak ik samen met een vriendje van school een boek. We bedenken allebei het verhaal, hij schrijft de teksten en ik maak de plaatjes. We gaan een eigen bedrijf beginnen. Het wordt een bedrijf waarmee we kunnen doen wat we leuk vinden: dan maken we een boek of we schilderen en dan gaan we dat verkopen. Ik heb al een logo gemaakt. Sportief en creatief past bij me.

Soms ben ik een verdrietig. Dan denk ik na over Sijmens uitvaart. Dat was 8 jaar geleden, toen was ik 1,5 jaar. Het meest denk ik dan aan dat Sijmen in de kist lag en toen hij in de oven ging. Wij hebben de urn hier thuis staan.

Ik zit op een hoogbegaafdenschool in groep 6. Maar we hebben stamgroepen van groep 4, groep 5/6 en groep 7/8. In mijn stamgroep zitten 18 kinderen, waarvan iets van 8 in groep 6.

Je begint bij je eigen klas, maar daarna ga je in verschillende klassen op je eigen niveau aan de slag.

Op school beginnen we met inloop en spelling, rekenen en taal. Dan is de pauze en daarna krijgen we carrousel: dan heb je drie klassen en ga je steeds van klas naar klas om les te krijgen. Dat zijn verschillende lessen: Engels, Grej of the Day, Godsdienst, Fides, muziek of autometafoor. Dan hebben we nog Spaans, maar meestal grammatica en daarna lunchpauze. Na de les krijgen we alles-in-één en dat is een soort les die over het thema gaat. Daarna gaan we afsluiten en gaan we naar huis.

Soms hebben we Willemtijd in plaats van alles-in-één. Dan krijg je allemaal leuke en gezellige opdrachten en dat is tegelijk met de hele school.

We zijn nu bezig met het thema 'Gouden Eeuw'. We hebben vier thema's per jaar. Dit jaar hebben we 'energie' gehad en 'Nederland', nu zijn we met de 'Gouden Eeuw' bezig en de laatste is 'de mens'.

Ik had twee andere scholen voor deze school. Mijn eerste school was de ergste. Sijmen mocht er niet zijn, dat was trouwens ook op de school erna. Ik mocht het er niet over hebben. En ze begrepen mij niet. De juf van de eerste school zei over Sijmen: 'Dat is al 5 jaar geleden, dus daar hoeft je niet meer verdrietig om te zijn.' Dat vond ik heel erg. De lessen op die school waren veel te makkelijk, vooral StaalTaal. Ik haalde veel onvoldoendes, dat stond ook op mijn rapport. Ik was toen 5 jaar.

In groep 2 hadden papa en mama een hb-specialist om hulp gevraagd. Die heeft school geadviseerd om groep 3 over te slaan. Toen ben ik versneld naar groep 4 gegaan. Ik was toen super verdrietig en boos. Ik was ook bang dat als ik iets zei, dat dat er ook niet mocht zijn. Net als dat ik het niet over Sijmen mocht hebben.

Op mijn tweede school was ik ook heel verdrietig. Daar kon ik nog steeds niet mijn eigen leerlijn volgen. Ik ging thuis veel afleiding zoeken. Dan ging ik gewoon ergens mee spelen. En als het echt erg was, ging ik op de bank liggen en zei ik: 'Laat mij maar even, dan komt het wel weer goed'. Ook ging ik veel sporten.

Ik durf steeds meer zelf te vragen.

Op mijn huidige school begrijpen ze mij wel! Bijvoorbeeld als er iets is, dan reageren ze gewoon normaal op mij. Als ik het over Sijmen wil hebben, gaan we daar gewoon over praten. En ik durf steeds meer zelf te vragen. Met topo was ik al klaar met het hoofdstuk Nederland, terwijl nog niet iedereen zo ver was. Ik wilde graag doorwerken omdat ik het zo leuk vond. Toen heb ik dat aan de juf gevraagd en dat mocht gewoon!

Op mijn vorige school wilde ik met een actie geld inzamelen voor het Prinses Maxima Centrum, toen zeiden ze dat het niet mocht. We mochten het met niemand op school delen, ook niet met de klas.

Op mijn huidige school heb ik samen met de juffen en de directeur een plan gemaakt: we hebben bakken geregeld waar allemaal lege flessen en blikjes in kunnen. Ik mocht het in alle klassen vertellen en er kwam een stukje in de nieuwsbrief.

Bram

12 jaar, groep 8, Niehove

Het gaf mij het gevoel dat ik er niet bij hoorde.

Ik ben Bram, 12 jaar en woon in Niehove: een dorp in Groningen tegen de grens met Friesland. Niehove is heel oud en ligt bovenop een wierde.

Ik heb één broer, hij werkt op Nienoord en rijdt daar op de stoomtrein als machinist. Hij is 15 jaar en ook hoogbegaafd. Het is soms fijn samen, soms niet. We hadden vroeger veel ruzie, hij ontplofte veel thuis.

Een hobby van mij is met LEGO bouwen. Soms maak ik iets uit het boek 'Geweldige LEGO-ideeën', soms verzin ik zelf iets. Zo heb ik een tijdje geleden een waterpomp gemaakt. Die kon niet echt water oppompen, maar hij was wel mooi. Verder doe ik aan toneelspelen, pianospelen, marimba spelen en gamen. We hebben thuis een piano en een marimba, daar probeer ik elke dag op te oefenen. Mijn ouders zeggen elke dag dat het moet. Ik vind het niet leuk als ik echt iets *moet*.

Ik geniet heel erg van lezen, ik heb erg veel boeken en een grote boekenkast op mijn kamer waar ze niet allemaal in passen. Het meest houd ik van strips.

Ik vind het niet leuk als ik echt iets moet.

Ik zit nu 7 jaar in de voltijds hb-klas en heb twee keer groep 7 gedaan. Ik begon op een dorpsschool in de buurt op 3 kilometer fietsen. Een kleine school met in totaal maar 60 kinderen. Ik begon in een groep 1/2/3. Die juf begreep mij en gaf mij ook wat extra uitdaging. Dat kon omdat het een kleine klas was met maar 10 kinderen.

Toen de school samenging, zat ik het jaar daarna in een grote groep 2 met 25 kinderen. De juf die ik toen had zei: 'Ik heb in mijn 30 jaar voor de klas nog nooit eerder een hoogbegaafd kind gezien'. Ik voelde me toen niet fijn en voelde me echt anders dan de andere kinderen in de klas.

Het viel op school op dat ik met dingen heel snel ging, zo ging ik in drie maanden tijd van AVI start naar AVI uit. Toen hebben ze hun best gedaan om mij ander werk te geven. Ik mocht lezen met een kind uit groep 6 en geschiedenis meedoen met groep 4. Alleen ging op die momenten mijn klas buitenspelen of knutselen. Dat gaf mij het gevoel dat ik er niet bij hoorde. Toen ging het een stuk slechter met mij, ik wilde niet meer naar school en was boos. Verder wil ik me dit niet meer herinneren.

In groep 3 mocht ik naar de voltijd hoogbegaafdenschool, daar moest ik nog wel voor getest worden. Mijn broer zat al op die school. Die overstap vond ik niet heel spannend, want ik was al vaak mee om mijn broer op te halen. Het was heel fijn om daar even met de kinderen te spelen als ik daar was. Dan werd ik helemaal blij.

Op die school heb ik groep 3 en 4 gedaan, totdat degene die veel over hb wist met pensioen ging. Er kwam wel een nieuwe, maar die wist net als de baas van de basisschool helemaal niks over hoogbegaafdheid. Daarna zijn we naar de Joseph Haydn school gegaan.

Ik ben lang onderweg naar school, ongeveer een uur.

Op school weet je aan de hand van kleuren wat je moet doen die dag. We hebben lessen en instructie, steeds per kleurgroepje en niveau. Soms hebben we klassikaal les, want dan geeft meester instructie voor een groepje, maar dan vindt hij het belangrijk dat iedereen dat even weet. We werken ook een tijd aan een thema, meestal tien weken. Als afsluiting van het thema hebben we open huis, dan komen ouders, opa's en oma's en zo kijken. Ook werken we met 'Grej of the day'.

In de klas hebben we herstelrecht. Als er een ruzie is geweest, heb je het recht om de ruzie op te lossen; te herstellen. Dat gaat met kaartjes, daar staan vragen op als 'Wat gebeurde er precies?', 'Hoe voelde je je toen?', 'Hoe denk je er nu over?' en 'Wat is er nodig om het weer goed te maken?' Ik vind het fijn dat je altijd iets goed kunt maken. Ik vind eigenlijk dat alle klassen en scholen dit wel mogen hebben.

Ik ben lang onderweg naar school, ongeveer een uur. Eerst fiets ik 7,5 kilometer naar de trein, dan moet ik overstappen op een andere trein en loop ik het laatste stukje naar school. Meestal moet ik wachten bij school, want de deuren gaan pas open om kwart over 8. Soms ben ik te laat, maar dat mag van meester omdat ik van ver kom. Als kinderen dicht bij elkaar wonen, kunnen ze makkelijk afspreken om te spelen. Maar bij mij is dat niet zo, dat is wel een beetje jammer.

Ik zou nog willen zeggen: Laat iedereen gewoon zijn ding doen, want daar is die het beste in.

Jonathan

9 jaar, groep 5, Rhenen

Het is belangrijk dat ze goed voor alle leerlingen zorgen.

Ik ben Jonathan, heb drie broertjes en mijn lievelingsdier is de vleermuis. Ik ben 9 en ik ben de oudste. Samen met papa en mama wonen we in Rhenen.

Mijn hobby's zijn buitenspelen, knutselen en gamen. Ik speel vooral Roblox en Minecraft. Iedere week ga ik naar musicalschool en ik heb net auditie gedaan voor de Talentklas van de Nederlandse musicalschool. Daar ben ik voor geslaagd! We oefenen nu voor Nooitgedachtland en dat vind ik heel leuk, want ik mag als piraat een muur openbreken om tevoorschijn te komen. Na musicalschool ben ik altijd tevreden en voldaan, dat is heel fijn.

Moeder: Het viel bij de peuters op dat je heel spraakzaam was voor een kind van 2 jaar.

Toen belde ik aan bij mijn buurmeisje en zei ik: 'Jullie hebben een Peugeot!' en zij wist dat niet.

Ik geef die school echt een nul voor de veiligheid.

Ik ging eerst in Rhenen naar een school in de buurt. Toen had ik veel vriendjes en speelde met heel veel verschillende kinderen. Dat waren niet alleen klasgenoten, maar ook kinderen uit andere klassen. Ik regelde speelafspraken veel zelf.

Wij gingen toen veel naar school omdat je thuis heel veel dingen al kon die je dan op school ineens niet meer kon. Dus als ouders hebben wij daar veel gesprekken over gevoerd. Maar er werd niet naar ons geluisterd.

Toen ik van school ging wisselen vond ik dat wel spannend. De school waar ik naartoe ging, zat in Veenendaal. Dan zaten we een kwartier in de auto. Het was vroeger fijner dat ik lopend naar school kon. Toen het daar ook niet meer fijn was, deed ik veel of ik ziek was.

Nou ja doen, je moest ook echt spugen 's ochtends. Als je thuis bleef, knapte je weer snel op, maar je had echt last van de stress van school.

In groep 4 had ik wel vrienden, maar de andere jongens in de klas gingen agressief doen. Dan gingen ze niet alleen mij trappen, maar ook veel elkaar. Ze waren snel boos en daar werd niks mee gedaan. Ik liep dan uit de klas om rustig te kunnen werken. Van de juf moest ik dan in het trappenhuis bij groep 1 werken. Ik zat dan op de trap met mijn werk op schoot.

Wij wisten dat niet, maar kwamen erachter omdat Matthias, zijn broertje, in groep 2 zat en het ons vertelde. Het trappenhuis kwam bij de kleuters uit, dus het was niet een rustige plek.

De school in Veenendaal had wel verstand van hoogbegaafdheid. Daarom hadden papa en mama die school gekozen. Maar daar was het voor de kinderen niet bepaald veilig. Want als sommige kinderen gepest werden dan deden de juffen en meesters daar niks mee. Ik geef die school echt een nul voor de veiligheid.

Ik kreeg op die school Rekeningers en moest per sé meedoen aan de Kangoeroe wedstrijd. En ik ging naar de topklas, dat was voor groep 4/5 op de vrijdag de hele dag. Daar kwamen alleen kinderen van onze school. We deden verschillende dingen. Bijvoorbeeld een project maken, zo ging ik een keer met een meisje een muizenhuis maken. Dat mochten we zelf bepalen en die was echt goed gelukt. We deden ook spelletjes.

Toen het echt niet goed ging, ben ik een tijd niet meer naar school gegaan. Mama gaf me wel eens werkjes, maar ik heb vooral veel buiten gespeeld. We zijn ook op pad gegaan met een Museumjaarkaart. We mochten ook 2,5 week even naar de montessorischool hier in Rhenen.

Nu zit ik echt op een leuke school. Ik zit nu in groep 5 en de juf helpt me bij moeilijke dingen. We mogen naar de juf toelopen als je een vraag hebt en dan word je niet weggestuurd. En als ze druk is, gebruiken we ons blokje zodat ze weet dat je een vraag hebt. Buitenspelen gaat nu ook veel beter, niet dat ik daar in mijn eentje loop. Nu is bijna mijn hele klas wel mijn vriend.

Het is een gewone school en ik heb niet echt extra werk. Ik vind rekenen wel moeilijk en som krijg ik een extra blad om meer te oefenen. We zijn nu lang onderweg naar school. *De school is ruim 20 km van huis.*

In de topklas zaten vooral lichte kinderen.

Het is lastiger afspreken met vrienden na schooltijd. Mama moet dat steeds regelen. We blijven vaak langer hangen op het schoolplein. Papa werkt in de buurt van school dus als ik met een vriendje mee kan, haalt papa mij na werktijd op. *Daar zit een planning en organisatie achter.*

Het belangrijkste is dat meesters en juffen iedereen helpen en dat ze goed voor alle leerlingen zorgen. Het is belangrijk dat ze niet steeds lichtere mensen voor laten en bruine mensen niet. Dat zie ik soms wel gebeuren. In de topklas zaten vooral lichte kinderen.

Matthias

6 jaar, groep 3, Rhenen

Ik vind het fijn dat ik op de juf kan vertrouwen.

Ik ben Matthias, 6,5 jaar en ik zit in groep 3. Spelen met mijn broer Jonathan vind ik leuk om te doen: samen filmpjes kijken of samen bouwen met Duplo en LEGO.

Daarnaast zit ik ook op musicalles. Dat is zingen, dansen en ik heb een kleine rol in de voorstelling Nooitgedachtland.

En ik hou van voetballen, dat doe ik het liefst elke dag, maar ik heb 1 keer in de week training.

Ik hou ook van koekjes bakken, appeltaart, pannenkoeken. En lezen is fijn.

Mijn eerste school was een hele grote school in Veenendaal. En ik werd daar heel erg gepest. Ik heb daar groep 1 en 2 gedaan, maar toen ik in groep 2 zat ging ik eraf.

Er waren twee vervelende klasgenootjes en ik had maar 1 vriendje op school. In groep 1 had ik nog wel een leuke juf, maar zij is ook weggegaan naar een andere school. Ik werd heel veel buitengesloten op school, dan mocht ik niet meedoen. En de meester in groep 2 deed daar niks mee. Hij hielp me niet en sprak de andere kinderen er ook niet op aan. Toen wilde ik echt niet meer naar school en bleef ik het liefst op bed liggen.

Moeder: Na de wisseling van schoolleider in dat schooljaar zijn er meer dan 8 leerkrachten vertrokken.

Toen wilde ik echt niet meer naar school en bleef ik het liefst op bed liggen.

Als ik mij niet fijn voelde, hielp het om met papa op stap te gaan. Samen dingen doen, ergens naar toe gaan.

Na schooltijd ging ik wel met kinderen spelen, maar die wonen hier in de buurt in Rhenen.

Het leukste nu op school vind ik buitenspelen, dan kan ik lekker spelen met mijn klasgenoten. Als ik op school kom, dan doe ik eerst mijn spulletjes in een kluisje en dan ga ik een boekje lezen tot de juf gaat beginnen.

Mijn klas is heel leuk en ik heb vrienden op school. Ik heb een lieve juf. Als zij rekenen geeft of schrijven, dan legt ze het zo uit dat ik ervan ga leren. En als het niet lukt of ik raak gefrustreerd, dan gaat ze even met mij praten.

Matthias is 10 weken later in groep 3 gestart dan de rest van de klas, maar de achterstand die hij had, ook omdat hij het schooljaar ervoor een tijdje thuis heeft gezeten, heeft hij in 10 weken ook weer ingehaald.

Als de juf heeft uitgelegd, dan weet ik wat ik moet doen. Vaak heb ik dan ook alles goed, dat is heel fijn. Ik heb nu ook zin om aan de slag te gaan. In de klas krijg ik hetzelfde werk als de rest van de klas. Soms ben ik gefrustreerd in de klas, juf ziet dat dan en dan praat ze met mij.

Toen ik niet naar school ging, ben ik veel op stap geweest met papa. Het was heel leuk, want we zijn ook naar het treinenmuseum gegaan en dat wilde ik heel graag. We zijn ook naar andere museums gegaan. Een museum vind ik heel leuk!

Met schoolreisje dit jaar gaan we ook naar een museum.

Ik zou willen dat er meer scholen zijn zoals de school waar ik nu op zit. Dan kan ik dichterbij huis naar school en makkelijker na schooltijd spelen met vriendjes.

Het meest lastige nu met school is dat er qua spelen veel afgesproken moet worden. Matthias speelt daardoor echt minder met kinderen uit de klas dan hij zou willen. Het komt regelmatig voor dat hij dan pas een afspraakje over twee weken heeft.

Op school kan ik wel lekker spelen met vriendjes en klasgenoten, ik mag nu gewoon meedoen. En ik vind het fijn dat ik op de juf kan vertrouwen.

Ik zou willen dat er meer scholen zijn zoals de school waar ik nu op zit. Dan kan ik dichterbij huis naar school en makkelijker na schooltijd spelen met vriendjes.

We beseffen dat we op een plek wonen waar we onze jongens niet kunnen bieden wat zij nodig hebben. Voor alles, behalve sport, zoeken we aansluiting of een oplossing ver buiten onze woonplaats. Het is een flinke begrenzing in de autonomie van de kinderen.

Gloria

14 jaar, 3 gymnasium, Bilthoven

Op school was veel ruimte voor mijn creativiteit.

Ik ben Gloria, 14 jaar oud en zit in 3 gymnasium. Ik woon met mijn ouders in Bilthoven.

En ik heb veel hobby's. Ik speel viool, drums, ik doe moderne dans, klassiek ballet en ik zit in een orkest. Ik speel mee in de schoolmusical elk jaar. En ik hou van tekenen, schilderen, lezen, schrijven, bakken, de natuur, dieren. Ik ben altijd wel bezig.

Meestal verzin ik mijn eigen dingen, ik ga nooit gewoon koekjes bakken. Zo van: 'wat als ik er meer van dit bij doe, wat gebeurt er dan?' Soms wordt het lekker en soms niet.

Mijn school is De Werkplaats. Daar hebben mijn ouders toen bewust voor gekozen, want toen ik klein was, ging ik duidelijk op sommige vlakken veel sneller. We woonden eerst in Zeist en zijn verhuisd om dichterbij school te wonen.

Ik heb veel hobby's. Ik speel viool, drums, ik doe moderne dans, klassiek ballet en ik zit in een orkest. Ik ben altijd wel bezig.

De Werkplaats heeft een basisschool en middelbare school. Er is een professionele theaterzaal op school en elke klas, elk jaar gaat daar op het podium staan. Er is ook een stuk bos, een groot grasveld en een kinderboerderij voor de basisschool. Dus dat is heel tof. Er zijn vakdocenten voor muziek, voor dans en voor natuur.

Je zit in groep 1/2 samen, groep 3/4, groep 5/6 en 7/8. Dus je zit met oudere en jongere kinderen bij elkaar. Je hebt dan ook een mentor en een mentorkind. Een vast kind waar je dingen aan uitlegt, dus je helpt elkaar een beetje.

Elke dag heb je taal, rekenen en ook natuur- en danslessen. En meestal ga je 's middags nog creatieve dingen doen. We hadden 'de vloer', daar kun je zitten, met bankjes en werkplekken. Daar kun je dan samen of zelfstandig werken.

Wat ik deed was een soort rooster maken en ik maakte eerst een test over het hoofdstuk om te kijken wat ik al kan en wat nog niet. Dan wist ik waar ik extra aandacht aan moest besteden en kreeg ik daar uitleg over. Je kon altijd zelf extra uitleg vragen bij een leerkracht.

Ik zat ook in het Denklab, een soort van plusklas. We deden activiteiten samen, extra les, leuke dingen en mensen ontmoeten. Dat was tijdens school, 4 dagen in de week als een soort extra vak. Daar kreeg ik ook ondersteuning bij rekenen en taal als dat nodig was. Je zit met verschillende leeftijden bij elkaar.

Eind groep 3 ben ik getest en bleek dat ik hoogbegaafd ben. School vroeg of ik van groep 3 gelijk naar groep 5 wilde. Dat heb ik niet gedaan, want ik vond mijn vrienden heel belangrijk. Maar in groep 4 en 5 kwam ik erachter dat het verstandig was geweest als ik dat wel had gedaan. Ik vond de lessen gewoon niet heel interessant, ik had heel vaak dat ik het al snapte. Toen heb ik uiteindelijk groep 5 en 6 in één jaar gedaan. Ik denk dat ik door het versnellen juist vrienden erbij heb gekregen.

In groep 7/8 ging het heel goed, maar toen kwam ik er wel achter dat ik ook dingen fout kon doen. Dat was wel een bijzondere ervaring. Het was moeilijk voor mij, want je doet niet alles goed. Dat heb ik nog steeds wel, dat ik opnieuw moet leren om mijn best te doen voor vakken die ik niet leuk vind. Zoals voor wiskunde; ik moet echt huiswerk maken om een goed cijfer te halen.

De middelbare school op De Werkplaats is wel anders. We zitten van VMBO-T t/m gymnasium met alle niveaus in één school. We werken met teams en domeinen, dat klinkt best ingewikkeld als ik het uitleg, maar voor mij is het logisch. Het domein in de 3e klas zijn nu 4 klassen en er zitten 8 klassen in een team. Ik zit in een gymnasiumklas met 24 leerlingen. Met je domein heb je een eigen ruimte, daar zit je met alle 4 klassen en werk je samen aan een vak. En we hebben ook instructielokalen en vaklokalen.

De meeste van mijn vrienden zitten in een andere klas in mijn domein. Maar ik zie ze dus als we werken aan een vak, dan zitten we gewoon samen.

Meestal verzin ik mijn eigen dingen, ik ga nooit gewoon koekjes bakken. Zo van: 'wat als ik er meer van dit bij doe, wat gebeurt er dan?'

Op school was veel ruimte voor mijn creativiteit. Sterker nog: zowel viool-, gitaarles als drumles is allemaal via school gekomen. Gitaarles was op school in het muzieklokaal, op de basisschool. En ze kwamen met vioolles in groep 3 als extra uitdaging. Toen zeiden ze: 'We hebben een verrassing, we hebben vioolles voor jou eens in de maand.' En dat vond ik zo leuk dat ik echt viool ben gaan spelen. Dat was allemaal onder schooltijd.

Ook drummen deden we veel bij muziek. Dat vond ik superleuk om te doen dus ben ik gaan drummen. Ik hoop dat iedereen dit soort kansen krijgt.

Liam

12 jaar, groep 7 speciaal onderwijs, Almelo

Thuis probeerde ik de boosheid eruit te halen.

Ik ben Liam, 12 jaar en ik leef met mijn ouders, hond en schildpad in Almelo. Gelukkig ben ik enig kind, anders zou het erg chaotisch zijn, want ik ben met mijn hoogbegaafdheid al erg verwarrend.

Ik houd van karten, sinds september heb ik training daarvoor. Dat is in Enschede en in Emsbüren (Duitsland).

Als ik boos ben, is dat als reactie op de ander. Op school heb ik vaak ruzie, want ik zit op speciaal onderwijs en daar zijn kinderen snel boos. Laatst kreeg ik een klap op de drain in mijn hoofd. Die heb ik voor de afvoer van mijn hersenvocht.

Ouders: Liam had met 6 maanden een hersenvliesontsteking en daar is dit het gevolg van.

En ben ik eenzijdig doof.

Als ik boos ben, is dat als reactie op de ander.

Mijn eerste basisschool, ik mag het misschien niet zeggen, maar van mij mag de school afbranden. Ik werd niet geholpen en heel erg gepest.

Een meisje vertelde iedereen wat ze moesten doen. Maar ik luisterde daar niet naar, want ik heb gewoon een eigen mening. Op een dag zag de juf dat zij mij pestte, maar kreeg ik straf. Toen werd ik zo boos dat ik op de tafel sloeg en dat meisje hard duwde. Dat was in groep 6. School zei tegen mij dat ik geschorst zou worden als er nog één incident zou zijn. Terwijl ik alleen maar reageer op kinderen als ze mij pesten!

Wij kregen het mogelijk schorsen niet te horen. Liam uit zijn frustraties in gedrag: boos en fysiek. Dat wordt, begrijpelijk, niet getolereerd.

Die juf gaf slecht les. Ik vroeg haar een keer: 'Hoe heb jij ooit je diploma gekregen?'. Zij stelde mij vragen waarvan ik het antwoord niet wist. Als ik het antwoord niet kon geven, hielp ze mij niet, of zei niet van 'volgende keer beter', maar kreeg ik straf. Regels schrijven, nablijven of binnen blijven in de pauzes.

Thuis probeerde ik de boosheid eruit te halen, door met de hond te knuffelen, te gamen en films te kijken. Andere juffen waren wel aardig, die snapten mij een beetje.

In groep 1 moest ik blijven zitten, omdat ik 'te speels' was. In groep 3 kon je niet meer spelen en lezen is al helemaal stom. *In groep 3 belde de juf dat Liam zijn werkjes niet deed en ze niet wisten wat ze moesten doen. Ze hebben nooit gezien dat ze Liam moesten uitdagen. Ze keken niet naar waar zijn gedrag vandaan kwam. In al die jaren dat we gesprekken hadden over Liams gedrag is er nooit een orthopedagoog aanwezig geweest.*

Andere jaren ben ik ook veel gepest. Ik was bang om fouten te maken. Als ik een fout maakte, kreeg ik straf of noemden klasgenoten mij dom. Ze gooiden blaadjes met sommen naar mij en riepen dan 'los dit eens op'. De juf moest dan lachen.

Toen Liam van school ging, vertelden leerlingen ons dat Liam veel gepest werd. School heeft dat nooit erkend.

Ik had moeite met lezen in groep 3 en 4, school deed daar niets mee. Mijn ouders hebben afgedwongen dat ik getest werd op dyslexie.

Dan konden we in ieder geval uitsluiten of de frustratie met lezen niet daar vandaan kwam.

Daar kwam uit dat ik dus wél dyslexie heb. Bij lezen en rekenen wilde ik gewoon niet meer aan het werk. Ik snapte steeds niet wat er stond.

We vertelden op school dat het kon helpen als je een rustig plekje kreeg om te werken. Toen kreeg je een tafel bij de directeur. En elke keer als het onrustig was in de klas moest jij daar werken. Dus iedereen dacht dat jij de schuld kreeg en eruit werd gestuurd. Dat werd niet goed uitgelegd.

Na dat incident met dat meisje mocht ik niet meer in de klas komen. En moest ik bij de directeur werken. Toen ik vroeg wanneer ik weer naar mijn vrienden mocht, zeiden ze: 'Nooit meer'.

We kunnen nog geen geschikte school vinden.

Toen ze mij vertelden dat ik naar speciaal onderwijs moest, had ik een dubbel gevoel. Ik wilde mijn vrienden niet missen, maar ik was wel blij dat ik van de stomme school af mocht. *Hij had toen zo'n dossier en leerachterstand dat andere reguliere scholen hem niet wilden hebben. Dus moest hij naar speciaal onderwijs. Er waren ook speciaal onderwijs scholen die hem niet wilden hebben vanwege zijn hoogbegaafdheid, ze konden hem niet uitdagen.*

Nu gaat het driemiljoen keer beter op school. Mijn meester helpt mij veel meer. Ik moet ergens het nut van inzien anders doe ik het liever niet. Eigenlijk moet ik komend jaar naar de middelbare school, omdat ik 13 word. Maar we kunnen nog geen geschikte school vinden. Toen ik op deze school kwam, moest ik eerst tot rust komen. Het jaar daarna deed ik groep 6 over, nu zit ik in groep 7.

Kick

11 jaar, groep 8, Amsterdam

Ik vind dat kinderen lekker eigenwijs moeten blijven.

Ik ben Kick, 11 jaar oud. Ik maak filmpjes op Instagram als ik een mooie auto tegenkom. Varen vind ik leuk, ik heb een eigen bootje met een één-cilinder 6pk motor. Ik zit op schaatsen, tennissen en ik houd van tekenen op de iPad, met Procreate.

Samen met mijn ouders woon ik op IJburg.

Mijn eerste school was vlakbij huis, maar daar begrepen ze me niet. Met 3,5 jaar ben ik in groep 0 op school begonnen. Ik wilde lezen en schrijven, maar ik moest op school per sé stempelen. Dus toen kwam ik steeds boos uit school. De groep op die school was heel groot. Er zaten kinderen van 3,5 tot een jaar of 8 bij elkaar.

Moeder: Het was een school met een natuurlijk leren concept. Een grote unit was in kleinere klasjes onderverdeeld. De kinderen konden steeds bij een coach gaan zitten. Maar dat gaf ook ruimte om te verdwijnen.

Dan vroeg ik of ik naar de wc mocht en ging ik naar het speelding in het middendeel van de school. En er was ooit een keer dat ze heel hard in andermans oren gingen schreeuwen.

Jij kwam van de drukte zelf ook superdruk uit school.

Meestal als ik uit school kwam, ging ik iets met mijn LEGO doen of buitenspelen. Met mijn skelter tegen de buurjongens racen. Op school had ik een paar vrienden, maar die deden ook rare dingen. Dat ze na het spelen ineens gemene dingen zeiden.

Mijn eerste school was vlakbij huis, maar daar begrepen ze me niet.

Eind groep 4 ben ik van school gewisseld.

Je hing de clown uit in de klas en we wilden school meer handvatten geven. Eind groep 3 ben je getest, maar school wist niet goed wat ze daarmee moesten. In groep 4 hebben we het nog aangekeken en voor je naar de bovenbouw ging, hebben we een andere school gezocht.

Ik ging naar een school met voltijsd hoogbegaafden-onderwijs. Daar ging ik met de fiets naartoe. Maar eigenlijk was het geen leuke school. Ik kwam in een groep 4/5 en iedere maand kwamen er nieuwe kinderen bij. Het was heel onrustig. Het werd slecht toen er een agressief jongetje bij kwam. Hij probeerde vrienden met mij te zijn, maar ik wilde geen vrienden met hem zijn, want hij ging mij steeds schoppen of slaan.

De juf was wel fijn, zij begreep mij. Als ik iets niet wou doen dan wist zij precies wat ze moest doen.

Als ik moeite had met een rekenles dan kwam zij er even bij zitten en vragen wat er was

Op die school heb ik groep 5, 6 en 7 gedaan. Toen ben ik toch van school gewisseld, want er zaten veel agressieve kinderen op die school. En bijna geen enkele juf snapte iets van hoogbegaafdheid. Aan het begin van de week kreeg je een berg werk met: 'Ga dit maar maken en kijk maar wanneer je het doet'. Één juf had een korte uitleg, waarna we het zelf moesten uitzoeken, omdat we zo slim waren.

We hadden ook vakken als programmeren en Spaans, die lessen vond ik heel leuk. En we hadden even Chinees, maar de juf werd weggepest door een meisje.

Op deze school stond alles al vast: als je een werkstuk moest maken, stond zelfs het onderwerp vast. Door de voorvallen met de kinderen en het gebrek aan kennis bij de leerkrachten raakte je het vertrouwen kwijt en kwam je niet meer tot leren.

Op mijn vorige scholen heb ik veel dingen gemist.

De moeder van mijn beste vriend is de directeur van de school waar ik nu op zit. Het is OGO-onderwijs; op ontwikkelingsgericht onderwijs. Ik weet nu een maand van tevoren wat we gaan doen en we werken écht met thema's. Er is verrijking voor hoogbegaafde kinderen, maar daar zit ik niet bij. Waarschijnlijk omdat ik op mijn vorige scholen veel dingen heb gemist. Zo ken ik de tafels niet uit mijn hoofd en ik wist staartdelingen niet.

Op deze school heb ik een fijne groep vrienden.

Voor de middelbare school moet je loten en dat is niet fijn. Ik heb gelet op welk type kinderen op de school zitten. Want ik wil niet weer met agressieve kinderen op school zitten. Ik denk dat we wel 20 scholen hebben bekeken. Er is één school in Amsterdam waar ik naartoe wil gaan, dat is een creatieve vrije school.

We hebben ook een plan B. Dat is een school in 't Gooi, dan moet ik met de snelbus naar school. Daar is een talentklas voor hoogbegaafde kinderen met extra begeleiding bij huiswerk en leren leren.

Leraren moeten echt kijken naar hoe een kind denkt, want je kunt niet een kind in een vakje plaatsen. Ik vind vooral dat kinderen lekker eigenwijs moeten blijven. Ik heb heel vaak gehad dat ik mezelf iets aanleer en dat gaat dan beter en makkelijker dan de manier van school.

Finn

13 jaar, brugklas, Hoogeveen

Ze wisten niet wat ze met ons aan moesten.

Ik ben Finn, woon in Hoogeveen met mijn zus van 14. Ik zit op de middelbare school in de eerste klas. Ik heb grotendeels op scholen met hoogbegaafde kinderen gezeten, thuis hebben we het veel over hoogbegaafdheid, mijn zus is ook hoogbegaafd.

“Mijn moeder is gescheiden.” – Niet! Ik hou van humor en van een grapje. Ik doe aan musical en heb daar dansles bij. En ik ga naar het medialab bij de bibliotheek. Daar werken we met vormgeving, ontwerpen, beeldbewerking, filmbewerking en maken samen een film.

Het werd onrustig door veel wisselingen; een nieuwe directeur en andere leraren.

Ik zat eerst op een montessorischool. In groep 1 ging het best goed. Die juf kon structuur en duidelijkheid bieden en mij uitdagen. Maar in groep 2 ging het mis en ben ik versneld naar groep 3, maar ze wisten niet goed hoe ze dat moesten begeleiden. Toen sloten ze regelmatig mij en een vriend op in een kamer; waar we de rest van de dag moesten zitten. Ze wisten niet wat ze met ons aan moesten.

Moeder: als we dat wisten, hadden we onze kinderen sneller van school gehaald. Finn heeft hier later EMDR-therapie voor gehad, maar dat hielp niet.

Ik had een onduidelijke leerkracht en een drukke klas met veel prikkels. Ik was boos en maakte soms dingen stuk, ook van andere kinderen.

Daarna ging ik naar een voltijds hoogbegaafdenschool. Ik had veel vrienden en kon spelen na schooltijd: dat waren de beste jaren qua vrienden. Deze school was niet ver weg, maar ik ging met een taxi naar de BSO. Ik ben wel eens in de verkeerde taxi gestapt, daarom wil ik nooit meer met taxi's naar school.

Op die school had je een onderbouwgroep; groep 3-5 en een bovenbouwgroep 6-8. In groep 3-5 ging het goed. De leraren snaptten me en ik kreeg onderwijs op mijn niveau. We deden 's ochtends vaak de vakken als rekenen en spelling, 's middags was er tijd voor knutselen, een project of een excursie. Maar ergens werd ik weer veel boos; kinderen schoppen of slaan, dingen stukmaken en ik liep weg van school. Dan liep ik naar huis of naar opa en oma. Toen mocht ik naar de bovenbouwgroep, maar het werd onrustig door veel wisselingen; een nieuwe directeur en andere leraren. Uiteindelijk ging deze school stoppen en ging ik naar eenzelfde soort school in Meppel.

Hij mocht daarheen onder de voorwaarde dat hij eerst een jaar aan zijn gedrag ging werken.

Het samenwerkingsverband heeft bemiddeld bij de plaatsing en Finn ging eerst naar een soort zorg- en onderwijstussenvoorziening.

Daar heb ik veel over mijzelf geleerd. Dat was vlakbij de school in Meppel, dus dat hebben we ook een tijd gecombineerd. Elke dag werd ik door mijn ouders gebracht en gehaald, soms door mijn opa. In groep 8 snapte de juf niks van hoogbegaafde kinderen. Ik had in groep 2 al geleerd hoe je onder elkaar moest rekenen en dat moest in groep 8 weer omdat dat nu eenmaal op het programma stond. Iedereen moest ook uit dezelfde boekjes werken. Die juf mocht mij niet. Dat is geëscaleerd met de directie erbij en na dat gesprek mocht ik alles in de klas. Als ik geen rekenen wilde doen, ging ik tekenen en daar werd niks van gezegd. Uiteindelijk ging ik nog maar 3 dagen in de week naar school en deed ik mee aan de musical en schoolkamp.

Sommige leraren snappen mij of zijn in ieder geval benaderbaar.

Voor de middelbare school wilde ik per sé in Hoogeveen naar school, omdat ik niet meer ver wilde reizen. Mijn middelbare school is fijn qua onderwijs. Engels doe ik mee met klas 2. Dan mis ik de wiskundeles, maar dat is niet zo erg. Ik mag vormgeving doen, maar niet op school want ze hebben het niet in mijn rooster gepland. Elke week is er hoogbegaafdenuurtje, dan kletsen zo'n 7-8 andere hoogbegaafde kinderen met elkaar. Dat is fijn. Sommige leraren snappen mij, ze zijn in ieder geval benaderbaar. Maar verder zijn de kinderen en leerkrachten ouderwets en homofoob. Vooral de kinderen. Als het paarse vrijdag is en ze hebben paarse kleding aan, dan trekken ze die uit. Hun ouders zijn net zo, als ze weten dat school op die dag iets doet aan LHBTQIAP+ activiteiten, dan houden ze hun kinderen thuis.

Ik ben biseksueel, omdat je hoogbegaafd bent, ben je je daar misschien eerder van bewust. Je denkt over veel dingen na, dus ook daarover. Wanneer ik daarmee gepest word, dan zegt mijn mentor er wat van, dat we zo niet met elkaar omgaan. Maar andere leraren doen er niks mee dus de vlag en stickers op school zijn meer voor de show. Het is belangrijk dat scholen en leerkrachten kinderen bieden wat ze nodig hebben. Luisteren is heel belangrijk en elke school mag een GSA groep oprichten. Dat is een Gender & Sexuality Alliance groep, zodat je je meer gesteund voelt.

Wende

12 jaar, groep 8/klas 1, Nieuwekerk a/d IJssel

Op scholen draait het om cijfers en niet om ontwikkelen.

Ik ben Wende, 12 jaar. Wij hebben twee katten als huisdieren. Ik heb nog een jonger zusje van 9 jaar, zij is ook hoogbegaafd. Ik heb veel hobby's: twee keer per week verzorg ik paarden, ik dans: modern en musical. En meestal speel ik een keer in de week Dungeons & Dragons. Met twee vriendinnen schrijf ik op school fanfiction over Harry Potter. Het liefst wil ik later schrijfster worden.

Ik zat eerst op een kleine Jenaplanschool, dichtbij ons huis. Daar zit je met groep 1-2 bij elkaar, 3-4-5 en 6-7-8. Maar dat was niet helemaal leuk. Wij rekenden vijf kwartier achter elkaar. En dan hadden we nog instructie, spelling, taal. We werden met een groepje kinderen met pluswerk op de gang gezet, dan moesten we het zelf uitzoeken en vertelden ze alleen wat we moesten maken. In de klas gebeurde het vaak dat ik het moest uitleggen als iemand iets niet begreep. In de middenbouw was het leuk, toen had ik veel contact met de oudere kinderen in de groep. Eind groep 4 kwam ik erachter dat ik hoogbegaafd ben. Een van de juffen dacht aan hoogbegaafdheid. Toen ben ik getest en daarna mocht ik naar een plusklas toe. In die klas leerden we Spaans dus moest je echt dingen leren. En we deden projecten en raadsels. Die klas was bij een extern bureau en moesten mijn ouders zelf betalen. Er was een plusklas op school, maar die deed vaak dingen die ik al eens had gedaan.

Die periode is echt een zwart gat voor mij.

In groep 5 ben ik op de Verbazisschool gaan kijken. Maar ik heb er toch voor gekozen om op mijn school te blijven. Ik vond het belangrijk om zelf naar school te fietsen en zelf af te kunnen spreken na schooltijd. Dat kon niet als ik naar de andere school ging.

Groep 6 was nog best leuk; ik mocht meedoen met groep 7. Toen was er nog wel aandacht voor. Maar in groep 7 mocht ik niet meedoen met groep 8 en geen andere dingen doen. Dus toen verveelde ik me en maakte ik mijn werk niet. Ik voelde me genegeerd. Die periode is echt een zwart gat voor mij. Ik had een kort lontje, was snel geïrriteerd. Ik moest me echt afsluiten voor de wereld om mijn frustraties te verwerken.

Mijn zusje liep op school vast, dat school haar niks meer kon bieden. De enige optie was om naar de Verbazisschool te gaan, maar die zat vol. Twee weken voor het einde van groep 7 hoorden we dat er plek was, ook voor mij als ik zou willen.

Dus in groep 8 ging ik daar naartoe. Daar voelde ik me begrepen. Het was makkelijker om met anderen te praten want je hoeft dingen geen twee keer te zeggen, geen grap uit te leggen. De kinderen daar lijken meer op mij. Ik had een leerkracht die zelf ook hoogbegaafd is; dat druipert ervan af. Die doet ook duizend dingen naast lesgeven. De leraren op deze school kunnen bijna allemaal uitleggen wie ik ben. Daaraan merk ik dat ze mij begrijpen.

Je zit van groep 4 tot en met groep 8 bij elkaar. Je hebt vrienden in alle leergroepen. De leertijd is opgedeeld in 6 blokjes van een kwartier en die blokjes mag je zelf inplannen wat je wanneer doet. Twee keer in de week wandelen we in de omgeving. En op vier dagen zijn we 20 minuten stil om even tot rust te komen. Elke dag hebben we persoonsontwikkeling en we werken aan een project.

Toen vroeg ik of ik niet terug kon naar de basisschool, om Japans te leren en te werken aan mijn hiaten in rekenen. Dus ging ik terug naar groep 8.

Na groep 8 ben ik naar een kleine middelbare school gegaan, bij mij in de buurt. Ik zat in een HAVO/VWO-klas, maar het tempo was te traag en de lesstof te makkelijk. Het was niet mogelijk om dat passend te krijgen. In het begin van de les had ik al heel veel af. Ik had niet echt vrienden en voelde me weer ongezien en genegeerd. We zochten naar een overbrugging om volgend schooljaar op een nieuw op te richten school te starten. Toen vroeg ik of ik niet terug kon naar de Verbazisschool, om Japans te leren en te werken aan mijn hiaten in rekenen. Dus ging ik terug naar groep 8.

De Verbazisschool gaat een middelbare school starten en met zeven kinderen denken we mee. Op school zijn kasten waar je op kunt klimmen, dat willen we daar ook graag. En meer toetsvormen, zoals een werkstuk of project. Alles wat je doet telt mee voor je cijfer, zodat een toets maken minder zwaar weegt.

Op scholen draait het vaak om de cijfers en niet om het ontwikkelen van jezelf. Leraren moeten kinderen fouten laten maken ook al zie je dat aankomen: laat ze die fout maken. Anders zijn ze straks volwassen en te bang om fouten te maken.

Anna

8 jaar, groep 4, Arnhem

De leraren begrijpen mij niet, omdat ik de uitleg niet snap.

Ik ben Anna en veel leraren snappen mij niet.

Ik hou van tekenen en met mama leuke dingen doen. Op woensdag heb ik dansles. Optreden en op het podium staan is leuk. Met dansles werken we nu aan Mary Poppins de musical. Ik heb een rol gekregen en dat is het meisje van de twee kinderen. Het is alleen mama en mij thuis.

We hadden huisdieren, maar nu ben ik aan het sparen voor een paard. Ik verzamel flessen statiegeld voor extra geld. Ik vind het leuk om paard te rijden.

In groep 3 heb ik niet echt veel geleerd. Ik ben gewoon slim en ik heb mijn eigen technieken aangeleerd, terwijl de rest van de kinderen nog bezig was met de kleuren.

Woordenschat vind ik helemaal niet lastig! Ik zit daarmee op het niveau van groep 7, misschien wel verder maar ze hebben niet verder getoetst.

De leraren begrijpen mij niet, omdat ik steeds de uitleg niet snap. Ze leggen het dan zo uit dat ik het niet snap, ook niet als ik de juf om hulp vraag. Juffrouw geeft mij dan een ander werkje dat ik wel kan en dan proberen we het morgen nog een keer.

Het is belangrijk om mijn werk af te hebben, anders krijg ik huiswerk mee.

Ik zit op een kleine montessorischool, alle groepen zijn gecombineerde groepen. Op een montessorischool doe je dingen wel wat anders. Bij montessorischolen hoef je niet per sé een niveau te hebben in je groep en werk je meestal met dingen die Maria Montessori heeft bedacht. En we leren niet zoveel op computers en tablets. Dat doen de DaVinci kinderen wel, die mogen ook werken met de soldeerbout en de 3D-printer die we op school hebben. Wij mogen daar heel soms mee werken.

DaVinci onderwijs hebben we soms, maar ik niet. Dan moet ik eerst eind groep 3 niveau hebben. Maar ik weet nog niet of ik dat wil of gewoon montessorionderwijs wil.

Moeder: De eerste school was een vrije school, daar ging ze ook naar de peuterspeelzaal. De eerste week was nog leuk, want alles was nieuw. Na een tijdje ging Anna steeds de nieuwe kinderen en hun ouders geruststellen, maar van de leidsters mocht ze zich daar niet mee bemoeien en moest ze gewoon spelen. Anna vroeg aan mij: 'Juf zegt dat ik gewoon moet spelen, maar wat is dat gewoon spelen dan?'

Er stonden twee scholen in dezelfde straat en op de andere school was nog een plekje vrij, daar kon ze gelijk naartoe.

Maar ook daar ging het niet lekker en ze kreeg somatische klachten. We zijn bij een psycholoog terechtgekomen. Die heeft haar getest en daar kwam uit dat ze hoogbegaafd is. Maar school zei na een observatie dat Anna een bal afpakte en daardoor niet hoogbegaafd kon zijn. Toen hebben we een nieuwe school gezocht en daar startte ze in groep 3.

In groep 3 ging het een tijdje niet zo goed, toen had ik nergens meer zin in. Geen zin in ballet of spelen met andere kinderen, ik wou alleen nog maar bij mama zijn. En toen hebben we hulp gevraagd.

Het gaat nu wel wat beter met mij, maar ik wil nog wel veel knuffelen met mama. Ik wil niet vertellen over hoe ik mij op school voel.

Als ik me niet fijn voel, is het heel lekker om mama te knuffelen. Of op de bank te zitten, lekker in een dekentje en gewoon filmpje kijken.

Juf Sabine hielp me heel erg, ze hielp me met lezen. En door haar leerde ik beter de dingen te doen. Ik mocht bijvoorbeeld op de gang lezen omdat het daar rustiger was en dat hielp.

Nu in groep 4 gaat het niet zo goed. De juf heeft nu voor mij een tafel waar ik alleen zit en ik heb een andere weektaak. Ik hoef maar 5 werkjes te doen en als ik daarmee klaar ben, heb ik nog werkjes die niet per sé af hoeven. Maar die extra werkjes doe ik eigenlijk nooit, omdat ik mijn werk net op het nippertje af heb. Anderen zeggen wel eens tegen mij 'o, jouw weektaak is zó makkelijk', maar ik ben wel echt de hele tijd aan het werk. Ik ben de allertraagste, dat vind ik niet fijn.

Ik vind alleen werken juist fijn, want dan kan niemand mij storen. Het is belangrijk om mijn werk af te hebben, anders krijg ik huiswerk mee. Ik ben snel afgeleid, daarom ben ik liever alleen.

Het is wel fijn om met andere kinderen te kletsen en gezellig te zijn, maar dan krijg ik mijn werk niet af.

Het gaat nu wel wat beter met mij, maar ik wil nog wel veel knuffelen met mama. Ik wil niet vertellen over hoe ik mij op school voel. Sophie is mijn beste vriendin en zij helpt mij vaak op school, zij zit in groep 6. Zij kan de leraren wel vertellen wat ik nodig heb.

Marijke van der Pal

Toen ik met onze oudste dochter in de auto naar weer een therapie reed voor de stress die zij op dat moment ervaarde vanwege niet-passend onderwijs, luisterden wij naar het liedje Paper Planes van Lucas & Steve x Tungevaag. Het was toen haar favoriete liedje. In dat moment hoorde ik het liedje de mooie en sterke kanten van haar en van hoogbegaafdheid omschrijven. Niet in het systeem passen, dus vrij zijn om andere manieren van groei te ontdekken. Hoe gefrustreerd mensen ook zijn op dat ze niet mee kan draaien, het maakt de situatie niet anders. 'We were born to be legends.', 'We try never to stay the same.', en wat ik haar gun: 'We fly free like a paper plane.' Na het zien van Iris' portretten van Kinderen van het Onderwijs wist ik: in het onderwijssysteem voelen hoogbegaafde kinderen zich niet vrij, niet krachtig, terwijl ze zulke mooie talenten hebben. Dit wil ik met Papieren Tijgers laten zien, voelen en lezen. Er is niet één makkelijke oplossing om hoogbegaafde kinderen te bieden wat ze nodig hebben. Ze zijn allemaal anders, hoogbegaafdheid is ontzettend divers. Kun jij ze zien? Laat jij ze vliegen?

Marijke van der Pal is eigenaar van Pal op Koers en adviseert instanties op beleid rondom hoogbegaafde kinderen. Ze heeft samen met haar man twee hoogbegaafde dochters, drie katten en is gek op bordspellen.

Iris van 't Riet

Als moeder en burger maak ik me zorgen om het schoolsysteem. Waar school een broedplaats voor competentie en zelfontwikkeling zou moeten zijn, zie ik beknelling. Ondanks de tomeloze inzet van docenten en medewerkers, lijkt het systeem veel kinderen buiten te sluiten. Het is pijnlijk om te zien hoeveel talent hierbij verloren gaat. Wanneer de vraag rijst wat ons onderwijsland nodig heeft, kijken alle volwassenen naar elkaar. Maar wie kijkt naar de kinderen? Zijn zij zelf niet het beste in staat om aan te geven wat zij nodig hebben om te groeien en te floreren in hun opgroeiende leven?

Als portretfotograaf heb ik een krachtig medium in handen. Voor de lens zet ik kinderen letterlijk in het licht. Ze worden gezien. Met al hun kracht en kwaliteit. Maar ook met hun pijn, die onvermijdelijk door de ogen geprojecteerd wordt.

Kwetsbare, authentieke portretten, in een eenvoudige setting, met de kleur blauw in de achtergrond als constante. Blauw: de kleur van intelligentie en waarheid. De kinderen en jongeren in dit magazine worden niet alleen gezien, maar ook gehoord. Ze delen hun ervaringen. Zij zeggen wat ze nodig hebben om te kunnen leren. Deze Papieren Tijgers vertellen hun verhaal. Wanneer gaan we luisteren?

Iris van 't Riet is portretfotograaf en moeder van twee dochters. Naast het uitvoeren van reguliere fotoshoots, draagt zij middels maatschappelijke fotoprojecten bij aan een inclusieve samenleving, waar verbinding centraal staat. Haar project Kinderen van het Onderwijs verwierf groot bereik en leidde tot deze samenwerking met Stichting Hoogbegaafd! en het magazine Papieren Tijgers.

Marije Miltenburg

Ieder kind zonder passende plek, is er een teveel. Iedere dag dat dit voortduurt, is er een teveel. Een kind dat niet naar een plek kan dat echt aansluit; omdat het niet past in het onderwijs, omdat het gedrag vertoont dat niet past bij de school, klas, juf, omgeving, of omdat we 'handelingsverlegen' zijn, omdat we een reden weten waarom dit kind niet past in het plaatje dat we hebben van een passend schoolgaand kind.

Dit plaatje is nodig aan revisie toe. En gelukkig zijn er al veel mensen in Nederland doordrongen van deze noodzaak. Die zien dat het beeld dat we hebben van het kind, het systeem, het onderwijs niet meer past bij een heel grote groep kinderen die nu leven. Die plekken aanbieden die wel passen, of een soort van passen om zo wel te kunnen voldoen aan de huidige eisen. De noodzaak ander *ontwikkelwijs* te bieden, te durven kijken naar wat er nodig is op dit moment, voor dit kind, voor deze groep kinderen, voor andersdenkenden, andersvoelenden is waar ik me hard voor maak. Want we hebben een keuze, iedere dag weer. Ik kies ervoor om wat te doen. Iedere dag. Met mijn zeepkist onder mijn arm. En met Papieren Tijgers. Nu, niet morgen.

Marije Miltenburg is entrepreneur, visionair bruggenbouwer & verbinder, ziet & grijpt kansen en zet zich al jaren in voor beter passend onderwijs voor (uitzonderlijk) hoogbegaafden.

Nawoord

Uit elk verhaal kunnen we lessen leren. Welke factoren hadden een positieve invloed en welke een negatieve? We hopen dat je na het lezen van alle interviews de weerbaarheid, diversiteit en kwaliteiten van hoogbegaafden nog beter bent gaan begrijpen, zien en waarderen.

We willen benadrukken dat de interviews momentopnames zijn. Het maatwerk en de schoolgang van een hoogbegaafd kind zijn nooit 'af'. Het blijft zien, bijsturen, luisteren en finetunen. En soms moet je het weer over een hele andere boeg gooien. Zo bleek bijvoorbeeld groep 8 met maatwerk voor Guus niet haalbaar en gaat hij na de zomervakantie versneld naar het voortgezet onderwijs. Aidens schoolgang op het VO staat onder druk, waardoor er nu gezocht wordt naar meer passend maatwerk voor hem.

Juan zit volledig thuis en moet eerst herstellen voordat hij weer kan gaan leren. Anna kwam slechter in haar vel te zitten, waardoor ze opnieuw getest is en er opnieuw begeleiding is gezocht. De uitslag gaf een vertekend beeld, met grotere pieken en diepere dalen, waardoor de totaalscore niet meer in het hoogbegaafdheidsgebied uitkwam. Het ziet er nu naar uit dat passend maatwerk uitblijft, omdat de discussie oplaait of ze nog wel hoogbegaafd is. Vera en Felix hebben geen vrijstelling van de leerplicht gekregen, de kinderarts heeft geoordeeld dat zij nog steeds leerbaar zijn. Komend schooljaar gaan zij reizen en stemt moeder samen met leerplicht een onderwijsplan af voor het schooljaar. Hoe het verder zal gaan, moet de tijd uitwijzen. Noor gaat nu helemaal niet meer naar school. De ambulante begeleiding bleek te veel te zijn vanwege haar schooltrauma. Noor is wel leerbaar, maar niet schoolbaar. Ze krijgt nu extra individuele begeleiding, gaat naar een peergroup en ze mag een dag in de week naar Digibende. Dit laatste was een financiële uitdaging, want wie betaalt wat? Tijmen is geslaagd voor de HAVO en gaat aan zijn HBO-studie beginnen.

Achtergrondinformatie:

- Kenniscentrum Hoogbegaafdheid (www.kenniscentrumhb.nl)
- Steunpunt Passend Onderwijs (www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl)
- Stichting Landelijk Netwerk Hoogbegaafdheid Hoger Onderwijs HB-HO (www.hb-ho.nl)
- Stichting Hoogbegaafd! (www.stichtinghoogbegaafd.nl)

Ondersteuning:

- Ouders & Onderwijs (www.oudersenonderwijs.nl)
- Landelijke Oudervereniging Balans (www.balansdigitaal.nl)
- Elk samenwerkingsverband heeft een eigen ouder- en jeugdsteunpunt

Colofon

Fotografie	Iris van 't Riet
Interviews, redactie	Marijke van der Pal
Projectcoördinatie, magazine	Marije Miltenburg

www.stichtinghoogbegaafd.nl/papierentijgers/
papierentijgers@gmail.com

(c) Papieren Tijgers, 2024. Alle rechten voorbehouden.

Op de teksten en beelden rust auteursrecht en portretrecht. Het citeren van tekst en foto's mag, maar alleen binnen context en met bronvermelding. *Met veel dank aan de ondersteuning van Stichting Hoogbegaafd! en de subsidie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.*

Mede mogelijk gemaakt door:
Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap &
Stichting Hoogbegaafd!

